

WOJT GMINY GRUDUSK
06-460 Grudusk, ul. Ciochanowska 54
woj. mazowieckie

Grudusk, 26 maja 2020 r.

RADA GMINY

GRUDUSK

Stosownie do art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) przedstawiam Raport o stanie Gminy Grudusk za 2019 r., celem jego rozpatrzenia.

Marek Piotrowicz
WOJT
Marek Piotrowicz

RAPORT

O STANIE

GMINY GRUDUSK

za 2019 rok

Urząd Gminy Grudusk
ul. Ciechanowska 54
06-460 Grudusk
e-mail: gmina@grudusk.com
www.grudusk.com

Spis treści

I. WSTĘP.....	2
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	2-7
III. INFORMACJE FINANSOWE.....	7-12
IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO.....	13-22
V. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU GMINY GRUDUSK.....	23-24
VI. ŁAD PRZESTRZENNY.....	24-34
VII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.....	34-35
VIII. OCHRONA ŚRODOWISKA	35-42
IX. BEZPIECZEŃSTWO	42-48
X. POLITYKA SPOŁECZNA	48-56
XI. OŚWIATA	56-59
XII. KULTURA I SPORT	59-61
XIII. ROZWÓJ GOSPODARCZY	61-62
XIV. REALIZACJA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	63-67
XV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	68-76
XVI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	76-77
XVII. PODSUMOWANIE	77-78

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713). Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Grudusk w roku 2019.

Niniejszy raport został opracowany przez merytorycznych pracowników Urzędu Gminy Grudusk i pracowników jednostek organizacyjnych gminy.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii i uchwał rady gminy za rok 2019. Opisuje sytuację gminy pod względem finansowym gospodarczym, ochrony środowiska i zarządzania gminą.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom gminy Grudusk do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat dalszego rozwoju gminy.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Grudusk położona jest w północno - wschodniej części województwa mazowieckiego i północnej części powiatu ciechanowskiego, w makroregionie Niziny Północno Mazowieckiej. Zajmuje obszar 96,7 km², co stanowi 9 % ogólnej powierzchni powiatu, ok. 40% jej powierzchni to Krośnicko - Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Przez teren gminy przebiega „Krawędź Opinogórska”. Gmina leży w obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”.

Sieć osadniczą gminy tworzy Grudusk i 35 miejscowości zorganizowane w 25 sołectw, którą zamieszkuje 3648 mieszkańców (stan na 31.12.2019 r.). W stosunku do roku 2018 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 60 osób. Jest gminą wiejską o funkcji rolniczej, na jej obszarze znajduje się ok. 725 indywidualnych gospodarstw rolnych o różnej wielkości, występują dobre i bardzo dobre gleby. W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż, w zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej. Główny sektor gospodarki na terenie gminy to rolnictwo oraz małe przedsiębiorstwa. Wśród podmiotów gospodarczych najwięcej działa w obszarze usług i handlu.

Gmina posiada dobre połączenie komunikacyjne drogami wojewódzkimi: Nr 544 Brodnica – Białystok (zjazd z S-7 w Mławie) i Nr 616 Rembielin – Ciechanów z miastami powiatowymi – Ciechanów, Mława i Przasnysz oddalonymi od ośrodka o około 20 km. Grudusk to jeden z najstarszych ośrodków osadniczych na ziemi ciechanowskiej. Pierwsze wzmianki o nim pochodzą z 1065 roku, potwierdziły to prowadzone w latach 2010-2012 badania archeologiczne. Liczne znaleziska w postaci wyrobów kościanych, rogowych, metalowych oraz ceramicznych zgromadzono w wybudowanym skansenie historycznym „Grodzisko – Zielona Góra”. Gmina posiada dobrze rozbudowaną infrastrukturę techniczną: sieć elektroenergetyczną, łączność telefoniczną, sieć wodociagową, oczyszczalnię ścieków oraz systematycznie rozbudowywaną sieć kanalizacji sanitarnej niezbędne dla powstawania nowych inwestycji. Miejscowość Grudusk należy do najstarszych ośrodków osadniczych na ziemi ciechanowskiej. W XI wieku wymieniony został wśród grodów mazowieckich oraz potwierdzone zostało istnienie przy nim handlowego podgrodzia. Grudusk leżał na szlaku

handlowym prowadzącym od epoki starożytnej z południa i wschodu na północ. Była to na przełomie er (I – II wiek naszej ery) odnoga słynnego szlaku bursztynowego, stąd liczne w okolicy zabytki i cmentarzyska kultury przeworskiej (strażników szlaku). Na tym terenie krzyżowały się wpływy substratu bałtyckiego, gockiego i nieokreślonej etnicznie ludności miejscowej. Okres „wędrowek ludów” i przybycie Słowian ok. VI wieku nie zahamowały nurtu wymiany handlowej. W tym miejscu krzyżowały się wpływy ze wschodu (Rusi), południa (Bizancjum, kraje arabskie) i północy (Prusowie). Handel dalekosiężny, jak i lokalny leżał u podstawy rozwoju miejscowości we wczesnym średniowieczu. W okresie monarchii wczesnopiastowskiej (1065r. - pierwsza wzmianka w dokumentach pisanych) i czasach rozdrobienia dzielnicowego grodzisko w Grudusku było ważnym punktem obrony granic Mazowsza przed niszczycielskimi atakami Prusów. Nie wykluczało to ożywionej wymiany handlowej. Jak była ona ważna, może pośrednio świadczyć fakt stopniowego upadku znaczenia miejscowości po opanowaniu ziem północnych przez Krzyżaków, wycięciu Prusów i przeniesieniu kierunku szlaków handlowych w średniowieczu.

Do najważniejszych atutów kulturowo-turystycznych należą:

1. Grodzisko wczesnohistoryczne w Grudusku
2. Kościół neogotycki w Grudusku z 1893 r.
3. Kościół parafialny w Łysakowie z 1881 r.
4. Drewniana kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena w Borzuchowie - Daćbogach z przełomu XVIII i XIX w.
5. Przestrzenny układ komunikacyjny oraz stacja mławskiej kolei dojazdowej,
6. Kamień pamiątkowy w Mierzanowie (upamiętniający narodziny Ignacego Mościckiego –prezydenta Polski w latach 1926-1939).

Władze lokalne

Mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową.

Gmina (rozumiana jako wspólnota samorządowa wraz z odpowiednim terytorium) posiada osobowość prawną, wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Organem stanowiącym i kontrolnym gminy jest **Rada Gminy**, która rozpatruje i rozstrzyga w formie uchwał wszystkie sprawy pozostające w jej kompetencjach. Ze swojego składu powołuje ona stałe lub tymczasowe komisje do realizacji poszczególnych zadań.

Radę Gminy tworzy 15 osób.

W wyniku wyborów samorządowych, które odbyły się 21 października 2018 r. do Rady Gminy wybrane zostały następujące osoby:

1. Ciska Beata
2. Cywiński Szymon
3. Gorczyca Zdzisław

4. Jaroszewski Stanisław Wojciech
5. Kaszuba Robert
6. Kaćki Kamil
7. Kołakowski Wojciech Robert
8. Lisiecki Paweł
9. Malinowski Andrzej Jarosław
10. Małecka Anna
11. Mierzejewski Grzegorz
12. Olszewski Adam
13. Piotrowicz Marcin
14. Stryjewski Piotr
15. Zakrzewski Michał Adam

Funkcję przewodniczącego Rady Gminy pełni Pan Zakrzewski Michał Adam, zaś funkcję wiceprzewodniczącego Pan Kaszuba Robert.

Rada Gminy ze swojego składu powołała 4 komisje stałe tj.:

1. Komisję Społeczno-Socjalną,
2. Komisję Finansów, Rozwoju Gospodarczego i Ochrony Środowiska,
3. Komisję Rewizyjną,
4. Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

Obsługę organizacyjną i techniczno-kancelaryjną Rady i jej organów oraz radnych sprawuje inspektor ds. obsługi Rady Gminy zatrudniony w Urzędzie Gminy Grudusk.

W stosunkach publicznoprawnych Gminę Grudusk reprezentuje Wójt Gminy Grudusk, który wykonuje uchwały Rady Gminy realizuje zadania gminy wynikające z przepisów prawa i nadzoruje bieżące sprawy gminy. Wójt wykonuje swe zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem.

Funkcję Wójta od dnia 19 listopada 2019 r. sprawuje Pan Marek Piotrowicz.

W roku 2019 Wójt wydał 2224 decyzje, 520 zaświadczeń i 84 zarządzenia.

Sprawami związanymi ze sprawowaniem bezpośredniego nadzoru nad pracą Urzędu Gminy zajmuje się Sekretarz Gminy, natomiast zakres zadań związanych z gospodarką finansową Gminy Grudusk oraz realizacją budżetu należy do Skarbnika Gminy.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Grudusk, nadanym Zarządzeniem Nr 85/2018 Wójta Gminy Grudusk z dnia 28 grudnia 2018r Strukturę organizacyjną Urzędu tworzą: Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich, Urząd Stanu Cywilnego, Referat Finansowy oraz samodzielne stanowiska pracy. Ogółem liczba etatów w Urzędzie Gminy wynosi 23 i ½, w tym 7 etatów to pracownicy obsługi, a 16 i ½ etatu to pracownicy administracyjni.

Za rejestrację zdarzeń dotyczących zawieranych związków małżeńskich i zgonów odpowiada Urząd Stanu Cywilnego. Kierownikiem USC jest Wójt, który wykonywanie zadań powierzył swojemu zastępcy. W 2019 roku w USC Grudusk zarejestrowano liczbę zgonów -19, liczbę zawartych małżeństw -27. Wydano 258 odpisów aktów stanu cywilnego. Poza tym zastępca kierownika Urzędu Stanu Cywilnego prowadził sprawy z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych. W tym zakresie złożono 195 wniosków o wydanie dowodu osobistego i wydano 96 zaświadczeń oraz złożono 32 wnioski o udostępnienie informacji z rejestru mieszkańców oraz dokumentacji związanej z dowodem osobistym.

Należy nadmienić, że USC organizuje uroczystości związane z Jubileuszami Długoletniego Pożycia Małżeńskiego. Z okazji 50-lecia pożycia małżeńskiego Jubilaci otrzymują „Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” przyznawany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W 2019 roku Jubileusz taki obchodziło 12 par małżeńskich

Dodatkowo w 2019 roku Urząd Gminy Grudusk zatrudnił 6 osób bezrobotnych w ramach robót publicznych i 1 osobę w ramach prac interwencyjnych na podstawie umów zawartych z Powiatowym Urzędem Pracy w Ciechanowie.

Także w 2019 roku do Urzędu Gminy Grudusk zostało skierowanych 11 osób do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Łącznie osoby te przepracowały 991 godzin. Wykonywały one prace polegające na:

- oczyszczaniu pasów dróg gminnych z zieleni,
- remoncie obiektów stanowiących własność gminy,
- pracach porządkowych na terenie obiektów gminnych.

Urząd Gminy realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe, a mianowicie:

1. Studium uwarunkowań i warunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grudusk.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Grudusk.
3. Strategię rozwoju gminy Grudusk na lata 2016-2020.
4. Lokalny program rewitalizacji gminy Grudusk na lata 2017-2023.
5. Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Grudusk na lata 2016-2020.
6. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Grudusk na lata 2011-2015/ z perspektywą do 2032 roku/.
7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Grudusk.
8. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Grudusk
9. Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Grudusk na lata 2019- 2031.
10. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019.
11. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.
12. Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Grudusk na lata 2017-2019.
13. Program osłonowy gminy Grudusk w zakresie dożywiania w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Jednostki organizacyjne gminy

W Gminie Grudusk utworzone zostały następujące jednostki organizacyjne:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grudusku.
2. Zakład Komunalny w Grudusku,
3. Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku.
4. Szkoła Podstawowa w Humięcinie .
5. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu W Grudusku
6. Gminna Biblioteka Publiczna w Grudusku.

Jednostki pomocnicze gminy

W skład Gminy Grudusk wchodzi 25 Sołectw, a mianowicie:

1. Borzuchowo-Daćbogi

2. Grudusk
3. Humięcino
4. Humięcino-Andrychy
5. Humięcino-Klary
6. Humięcino-Koski
7. Kołaki Wielkie
8. Leśniewo Dolne
9. Leśniewo Górne
10. Łysakowo
11. Mierzanowo
12. Nieborzyn
13. Przywilcz
14. Pszczółki Górne
15. Purzyce-Rozwory
16. Purzyce-Trojany
17. Rabież Gruduski
18. Sokołowo
19. Sokólnik
20. Strzelnia
21. Stryjewe Wielkie
22. Wiksin
23. Wiśniewo
24. Żarnowo
25. Zakrzewo Wielkie

Gospodarstwa rolne

W Gminie Grudusk na koniec 2019 r. funkcjonowało 725 gospodarstw rolnych w tym:

L.p.	Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw
1.	1 ha - 2 ha	100
2.	2 ha - 5 ha	135
3.	5 ha - 7 ha	65
4.	7 ha - 10 ha	92
5.	10 ha - 15 ha	128
6.	15 ha - 20 ha	73
7.	20 ha - 50 ha	123
8.	50 ha - 100 ha	8
9.	powyżej 100 ha	1

Z uwagi na zmieniający się klimat w ostatnich latach zaobserwowano zwiększenie występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, które niewątpliwie wpływają na kondycję rolnictwa. W 2019 roku na terenie Gminy Grudusk wystąpiła klęska suszy powodująca szkody w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej. Gminna Komisja pracująca na terenie Gminy Grudusk po przeprowadzeniu oględzin w terenie sporządziła protokoły szacujące zakres i wysokość szkód w gospodarstwach rolnych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych dla 215 producentów rolnych. Sporządzone protokoły z szacowania szkód w uprawach rolnych stanowiły podstawę do ubiegania się przez producenta rolnego o pomoc klęskową z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności na terenie Gminy Grudusk obejmowała **159 pozycji**. W stosunku do roku 2018 ilość podmiotów zwiększyła się o 8 pozycji

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe przedsiębiorstwa oraz zakłady rodzinne.

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy : usługi ogólnobudowlane, handel, naprawa pojazdów samochodowych, naprawa maszyn, usługi gastronomiczne, sprzedaż detaliczna i hurtowa , transport, produkcja pieczywa, produkcja mebli, usługi fryzjerskie.

III. INFORMACJE FINANSOWE

Stan finansów

A.

W zakresie dochodów: wykonane dochody własne gminy stanowiły - 5 040 765,61 zł (w tym udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych – 1 647 548,00 zł, udziały w podatku dochodowym od osób prawnych – 13 456,43 zł), co stanowi 86,74 % planowanych dochodów własnych w wysokości – 5 811 139,80 zł, dochody własne w stosunku do ogółu dochodów zostały wykonane w 29,41 %.

Wydatki majątkowe zostały wykonane w wysokości 370 953,44 zł, co stanowi 2,13 % w stosunku do planu w wysokości 17 443 217,68 zł.

Zobowiązania Gminy w/g tytułów dłużnych stanowią kwotę – 7 224 283,14 zł, w tym: z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji według poniższego:

• kredyt skonsolidowany	3 860 873,64 zł
• kredyt na spłatę kredytów i pożyczek	200 000,00 zł
• kredyt na spłatę kredytów i pożyczek	142 500,00 zł
• kredyt na budowę kanalizacji sanitarnej	313 000,00 zł
• kredyt w wysokości	375 661,50 zł
✓ z przeznaczeniem na spłatę kredytów i pożyczek w wysokości	294 556,18 zł
✓ na budowę kanalizacji sanitarnej w wysokości	81 105,32 zł
• pożyczka na budowę kanalizacji sanitarnej	172 248,00 zł
• pożyczka na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	121 000,00 zł
• obligacje na spłatę kredytów i pożyczek	2 039 000,00 zł

Poziom wolnych środków – 74 924,71 zł.

B.

Dochody budżetu gminy w 2019 roku zostały wykonane w wysokości 17 137 037,64 zł w stosunku do planu w wysokości 17 986 461,61 zł, co stanowi 95,28 %.

Wydatki budżetu gminy w 2019 roku zostały wykonane w wysokości 16 517 810,47 zł w stosunku do planu w wysokości 17 443 217,68 zł, co stanowi 94,69 %.

Wynik budżetu – nadwyżka 760 131,82 zł

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na zadania inwestycyjne stanowiły kwotę – 37 391,20 zł, w tym:

- „Wzrost atrakcyjności miejscowości oraz integracji mieszkańców poprzez utworzenie terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w Rąbieżu Gruduskim” – 20 859,00 zł
- dotacja celowa w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich w ramach projektu pn.: „Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Grudusk gm. Grudusk” – 16 532,20 zł

W zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami gmina w 2019 roku osiągnęła dochody w wysokości – 155 260,93 zł; w tym:

• wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie wieczyste nieruchomości	3 239,74 zł
• czynsze dzierżawne za lokale mieszkalne i użytkowe	61 299,23 zł
• wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	3 450,00 zł
• sprzedaż nieruchomości	36 069,20 zł
• ogrzanie wody i lokali mieszkalnych	47 521,51 zł
• odsetki	2 485,00 zł
• darowizna	450,00 zł
• wpływy z różnych dochodów	746,25 zł

C.

Wydatki majątkowe zostały wykonane w wysokości 370 953,44 zł, co stanowi 89,41 % w stosunku do planu w wysokości 414 876,48 zł, w tym:

- wykonanie przyłącza wodociągowego – 9 923,64 zł
- wykonanie przyłącza kanalizacyjnego – 28 456,97 zł
- sporządzenie dokumentacji dot. budowy kanalizacji sanitarnej do miejscowości Humięcino-Klary- 7 626,00 zł
- zagospodarowanie terenu w Rąbieżu Gruduskim – 32 783,19 zł
- wykonanie dokumentacji na budowę chodników w miejscowości Leśniewo Dolne i Leśniewo Górne – 15 000,00 zł
- modernizacja dróg gminnych – 212 040,00 zł

- wykonanie podziału działek i opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego dot. rozbudowy dróg gminnych- 19 803,00 zł
- dotacja w projekcie pn.: Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji – 13 161,00 zł
- monitoring w budynku UG w Grudusku – 9 759,64 zł
- modernizacja remizy OSP(brama garażowa) – 8 900,00 zł
- zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w miejscowości Humięcino-Andrychy – 13 500,00 zł

D.

Planowane przychody budżetu stanowiły kwotę – 85 035,03 zł, wykonane – 85 035,03 zł; planowane rozchody – 628 278,96 zł, wykonane – 628 278,96 zł.

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia na lata 2020-2031

rok	Harmonogram spłat	Prognoza obsługi zadłużenia
2020	628 770,96	230 000,00
2021	739 700,96	230 000,00
2022	702 500,96	220 000,00
2023	702 500,96	210 000,00
2024	702 500,96	200 000,00
2025	673 550,46	190 000,00
2026	739 785,96	180 000,00
2027	739 785,96	170 000,00
2028	739 785,96	150 000,00
2029	558 800,00	130 000,00
2030	559 800,00	120 000,00
2031	364 800,00	100 000,00

Prognoza nadwyżki budżetowej na lata 2020-2031

rok	Prognozowana wysokość nadwyżki budżetowej
2020	770,96
2021	739 700,96
2022	702 500,96
2023	702 500,96
2024	702 500,96
2025	673 550,46
2026	739 785,96
2027	739 785,96
2028	739 785,96
2029	558 800,00
2030	559 800,00
2031	364 800,00

Prognoza limitu zadłużenia na lata 2020-2031

rok	<u>Prognozowana wysokość spłaty zadłużenia(raty kapitałowe i odsetki) do dochodów</u>
2020	4,86 %
2021	5,48 %
2022	5,39 %
2023	5,34 %
2024	5,27 %
2025	5,04 %
2026	5,35 %
2027	5,30 %
2028	5,17 %
2029	4,00 %
2030	3,94 %
2031	2,69 %

Realizacja budżetu obywatelskiego

W roku 2019 nie wydzielono w budżecie gminy tzw. budżetu obywatelskiego, za to nieprzerwanie od kilku lat w budżecie gminy wyodrębniane są środki w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki w 2019 roku w ramach funduszu sołeckiego przedstawiały się następująco:

Nazwa sołectwa lub innej jednostki pomocniczej	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Planowane wydatki	Poniesione wydatki
4	5	6	7
BORZUCHOWO- DAĆBOGI	remont drogi	8 558,29	3 700,79
	wycięcie zadrzewień przy drodze	1 000,00	
GRUDUSK	zakup ubrań dla orkiestry dętej	7 000,00	6 960,00
	wymiana drzwi do garażu w strażnicy OSP	10 000,00	8 900,00
	modernizacja tamy, oświetlenie w postaci lamp solarnych, zakup koszy i grilla	7 500,00	4 278,40
	wydzierżawienie kabiny TOI-TOI	2 877,00	

	zakup szczepionek dla osób starszych	2 000,00	
	zakup wiaty przystankowej	4 000,00	
	zazielenienie, sprzątanie i konserwacja zieleni	6 000,00	250,00
	zakup kuchni gazowej i dużego garnka dla Stowarzyszenia Koła Gospodyń Wiejskich	2 000,00	2 000,00
HUMIECINO	naprawa dróg	6 000,00	5 970,72
	zakup zlewu gastronomicznego	2 000,00	1 890,00
	transport lampy solarnej	15,00	15,00
	zakup lampy solarnej	985,00	759,96
	zakup materiałów do remontu świetlicy wiejskiej	4 737,46	
HUMIECINO-KOSKI	zakup zmiatarki	10 000,00	
HUMIECINO-ANDRYCHY	pielęgnacja terenu wokół świetlicy	485,73	150,00
	utwardzenie terenu wokół świetlicy wiejskiej	13 500,00	13 500,00
HUMIECINO-KLARY	zakup huśtawki oraz urządzeń siłowni plenerowej	12 206,48	9 214,58
KOŁAKI WIELKIE	remont świetlicy wiejskiej	15 806,00	6 629,70
LEŚNIEWO DOLNE	wykaszenie trawy	1 000,00	250,00
	żwirowanie drogi	4 000,00	3 701,00
LESNIEWO GÓRNE	remont drogi	4 258,25	3 701,74
ŁYSAKOWO	wykonanie barierek w remizie strażackiej	900,00	900,00
	remont remizy OSP	9 100,00	9 100,00
	budowa boiska	6 178,76	6 178,00
MIERZANOWO	remont remizy strażackiej	2 930,46	2 930,46
		9 855,31	
NIEBORZYN	remont dróg	5 600,00	4 402,47
	remont świetlicy wiejskiej	5 696,17	3 999,54
PSZCZÓLKI GÓRNE	modernizacja drogi gminnej	12 040,97	
PRZYWILCZ	remont remizy OSP	13 034,04	13 034,04
PURZYCE-ROZWORY	remont drogi gminnej oraz poboczy	10 137,59	
PURZYCE-TROJANY	remont drogi	12 454,75	3 702,00

RĄBIEŻ GRUDUSKI	zakup materiałów do remontu świetlicy wiejskiej	2 000,00	1 335,10
	remont świetlicy wiejskiej	16 495,92	9 650,00
SOKOŁOWO	zakup znaków informacyjnych, zakup przepustów i ścianek oporowych	4 600,00	3 143,86
	wyjazd integracyjny	6 282,00	6 282,00
STRYJEWÓ WIELKIE	zakup urządzeń zabawowych	10 878,00	5 104,50
	koszenie trawy wokół urządzeń zabawowych	500,00	
STRZELNIA	zakup sprzętu nagłośnieniowego	10 634,12	8 812,95
WIKSIN	remont drogi	15 102,93	756,45
WIŚNIEWO	budowa sieci kanalizacji sanitarnej	11 916,84	
ZAKRZEWO	remont dróg	11 834,08	
ŻARNOWO	remont remizy OSP	12 040,97	11 944,63
		316 142,12	163 147,89

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

WYKAZ MIENIA GMINNEGO GMINY GRUDUSK NA 31 GRUDNIA 2019 ROKU

BUDYNKI

1.	Budynek UG parterowy	158 878,17
2.	Budynek UG piętrowy	685 105,57
3.	Budynek gospodarczy	13 829,00
4.	Serwerownia	10 553,00
5.	Budynek socjalny Przywilcz	101 870,00
6.	Budynek gospodarczy Przywilcz	2 580,00
7.	Dom nauczyciela Humięcino	24 825,00
8.	Budynek mieszkalny – Rąbież Gruduski	622,00
9.	Zaplecze szatniowo-sanitarne	164 733,72
10.	Świetlica wiejska Nieborzyn	30 725,53
11.	Świetlica wiejska Rąbież Gruduski	28 464,50
12.	Chata Ścibora	547 870,00
13.	Antresola	25 000,00
14.	Budynek Ośrodka Zdrowia Grud.	474 406,64
15.	Budynek Ośrodka Zdrowia Grud.	122 854,29
16.	Remiza Osp Kołaki	67 329,05
17.	Remiza OSP Leśniewo Dolne	28 823,00
18.	Dom Strażaka w Grudusku	103 055,18
19.	Remiza OSP Zakrzewo	17 082,00
20.	Zbiornica padliny	43 510,00
21.	Budynek gospodarczy naucz.	805,87
22.	Budynek typu „Namysłów”	467 934,90
23.	Budynek gospodarczy	400,41
24.	Budynek gospodarczy B	4 490,79
25.	Budynek gospodarczy szkoły	320,07
26.	Budynek szkoły Nr 1	4 559,40
27.	Budynek szkoły Nr 2	678 461,39
28.	Budynek szkoły Klary	9 776,44
29.	Budynek gospodarczy Klary	141,52
30.	Budynek mieszkalny	5 069,44
31.	Budynek mieszkalny	5 069,44
32.	Budynek mieszkalny	2 646,90
33.	Budynek mieszkalny	6 765,53
34.	Budynek mieszkalny Klary	1 573,71
35.	Budynek hali sportowej	2 088 360,87
36.	Budynek gimnazjum	1 476 102,73
37.	Budynek szkoły	162 549,29

38.	Budynek GOKiS główny	471 906,23
39.	Budynek kotłowni	3 605,00
40.	Budynek WC	35 202,81
	Budynek świetlicy wiejskiej w m.	
41.	Humięcino-Andrychy	278 091,18
	Budynek świetlicy wiejskiej w m.	
42.	Humięcino	279 821,32
	Budynek świetlicy wiejskiej w m.	
43.	Zakrzewo	253 934,75
	Budynek gospodarczo-socjalny na	
44.	stadionie	140 524,82
45.	Budynek oczyszczalni	153 973,00
46.	Stacja zlewna	23 315,93
47.	Budynek oczyszczalni	43 258,86

RAZEM BUDYNKI

9 250 779,25

BUDOWLE

1.	Parking przy UG	256 977,08
2.	Ogrodzenie z siatki Przywilcz	6 795,00
3.	Studnia kopana Przywilcz	1 491,00
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i	
4.	deszczowej w miejscowości Humięcino-Klary	305 826,11
5.	Skwer osiedlowy	70 296,23
6.	Skwer rekreacyjny w Grudusku	284 163,60
7.	Skwer rekreacyjny w Humięcinie	54 900,00
8.	Boisko sportowe ORLIK	952 455,66
9.	Chata Snycerza	63 899,89
10.	Chata Kowala	46 243,74
11.	Dom Duży	59 610,07
12.	Drewniane Rzeźby dwóch wojów	5 460,02
13.	Śmietnik	18 223,75
14.	Brama główna	64 551,63
15.	Palisada i ogrodzenie	431 052,59
16.	Nawierzchnia utwardzona drogi	262 864,13
17.	Zagospodarowanie terenu zieleni	33 598,14
18.	Sieć wodociągowa i kanalizacyjno- sanitarna	134 120,95
19.	Instalacje elektryczne oświetlenia	88 266,96
20.	Przyłącze do sieci energetycznej	7 047,12
21.	Zadasz. nad piecem garncarskim	17 958,00
22.	Zadasz. nad pracownią garncarza	15 375,00
23.	Zadasz. nad paleniskiem kowala	17 835,00
24.	Zadasz. nad piecem chlebowym i wędzarnią	12 300,00
	Zakup i montaż podestów dla	
25.	niepełnosprawnych	13 530,00
26.	Instalacje Wewnętrzne	54 230,65

27.	Studnia wiercona	8 383,00
28.	Przyłącze wodociągowe	2 250,56
29.	Sieć kanalizacyjna	5 040,47
30.	Droga stała i chodniki	19 236,89
31.	Osadnik ścieków	11 535,79
32.	Komin stalowy	677,04
33.	Osłona śmietnik.	1 974,57
34.	Wiaty przystankowe	6 287,43
35.	Wiaty przystankowe-	7 200,00
36.	Most Trojany	26 758,00
37.	Most Trojany żelbetonowy	4 549,00
38.	Most Kołaki żelbetonowy	4 549,00
39.	Most Kołaki żelbetonowy	4 549,00
40.	Most Kołaki drewniany	3 032,00
41.	Most Kołaki Małe-Wiksin	3 272,00
42.	Most Kołaki Wielkie wieś	1 629,00
43.	Most Kołaki Wielkie wieś	1 554,00
44.	Most Struga Grudusk	4 666,00
45.	Budowla kom. Wiksin-Żarnowo	1 953,00
46.	Budowla kom. Rąbież- Żarnowo	1 953,00
47.	Budowla kom. Wiksin	1 121,00
48.	Budowla kom. Wiksin-Żarnowo	991,00
49.	Budowla kom. p.poż Trojany	1 059,00
50.	Budowla kom. Żarnowo	394,00
51.	Droga Wiksin	136 320,00
52.	Droga Strzelnia	135 497,00
53.	Droga Nieborzyn	9 095,00
54.	Odnowa dróg	37 500,00
55.	Droga Zakrzewo-Mierzanowo-Sokołowo	45 826,00
56.	Droga Przywilcz-Zembrzus	59 182,00
57.	Droga Żarnowo-Zawady	102 468,00
58.	Droga Pszczółki Szerszenie	297 287,00
59.	Droga Humięcino Andrychy-Przybyszewo	497 229,03
60.	Droga Humięcino-Zeńbok	347 481,88
61.	Droga Łysak.-Hum.-Andrych	430 779,46
62.	Droga Żarnowo-Wiksin	449 205,02
63.	Droga Purzyce Trojany-Borzuchowo	253 170,27
64.	Droga Leśniewo Górne	456 492,14
65.	Droga Sokólnik	266 059,36
66.	Droga Żarnowo-Wiksin	78 814,68
67.	Droga Przywilcz-Kuskowo	153 004,80
68.	Droga Wiśniewo-Pszczółki	397 860,47
69.	Droga Pszczółki Górne-Szerszenie	361 813,95
70.	Droga Zakrzewo	107 435,81
71.	Droga Mierzanowo	148 931,57
72.	Droga Leśniewo-Stryjewo	82 309,33

73.	Droga Łysakowo-Sokołowo	115 556,85
74.	Droga Nieborzyn Kolonia	300 963,87
75.	Grudusk. ul. Mazowiecka	158 922,89
76.	Droga Leśniewo Dolne	276 227,84
77.	Droga żwirowa Pszczółki Czubaki	96 115,02
78.	Grudusk ul. PCK	272 046,86
79.	Grudusk ul. Mościckiego	564 126,63
80.	Droga Stryjewe-Nieborzyn-Leśniewo	1 829 485,19
81.	Parkingi i chodniki	719 798,79
82.	Przystanek autobusowy Grudusk	1 568,00
83.	Droga Żarnowo-Zawady-Dębiny	2 933 985,20
84.	Oświetlenie uliczne	10 005,00
85.	Oświetlenie uliczne Kołaki	9 999,00
86.	Oświetlenie uliczne Grudusk	18 742,97
87.	Oświetlenie uliczne Rąbież	12 774,48
88.	Przebudowa linii energetycznej	24 182,00
89.	Droga Mierzanowo Kolonia	60 759,55
90.	Drogi powiatowe i gminne	10 333 673,03
91.	Droga Grudusk-Purzyce-Troj	118 599,71
	Remont drogi wewnętrznej w miejscowości	
92.	Humięcino-Klary	349 762,72
93.	3 punkty oświetlenia-Sokołowo	8 416,57
94.	Zbiornik p.poż Przywilcz	4 925,00
95.	Zbiornik wodny Grudusk	17 013,00
96.	Utwardzenie placu Łysakowo	13 477,50
97.	Pomnik Św. Floriana	9 952,73
98.	Wodociąg Grudusk ul. Nowa	11 645,00
99.	Wodociąg Grud-Kołaki-Grud.	52 821,00
100.	Wodociąg Żarnowo	76 369,24
101.	Wodociąg Kołaki	170 043,62
102.	Wodociąg Sokołowo	58 777,00
103.	Wodociąg Leśniewo	257 619,21
104.	Wodociąg Wiśniewo-Pszczółki	270 522,00
105.	Wodociąg Strzelnia-Koski	143 584,00
106.	Wodociąg Purzyce-Trojany-Sokólnik	341 927,65
107.	Wodociąg Humięcino Andrychy-Zakrzewo	735 555,00
108.	Wodociąg Nieborzyn	245 905,00
109.	Wodociąg Wiksin	354 269,29
110.	Wodociąg Stryjewe	205 281,12
111.	Wodociąg Grudusk	565 660,66
112.	Wodociąg Mierzanowo	192 955,00
113.	Wodociąg Łysakowo-Sokołowo	61 980,00
114.	Wodociąg Łysakowo	71 010,08
115.	Wodociąg Grudusk	96 441,53
116.	Stacja uzdatniania wody Grudusk	1 953 138,13
117.	Uzbrojenie studni głęb. Przywilcz	6 100,00

118. Stacja Uzdatniania Wody Łysakowo	10 369,43
Rozbudowa SUW w Stryjewie Wielkim oraz budowa sieci wodociągowej rozdzielczej	1 767 882,90
119. Stryjewo Wielkie-Przywilcz	
120. Wodociąg Hum.-Koski	8 371,38
121. Ogrodzenie z siatki	747,15
122. Przyłącze wodno-kanalizacyjne	359,31
123. Ogrodzenie z siatki osiedl	1 686,18
124. Ubikacja w Grudusku	194,76
125. Studnia kopana	130,96
126. Ogrodzenie boiska	144,39
127. Ogrodzenie szkoły z doposażeniem	107 519,10
128. Urządzenia placu zabaw	79 648,29
129. Zespół boisk sportowych	423 446,15
130. Drogi przy szkole	382 912,55
131. Droga i dojazd z kostki brukowej	26 229,98
132. Śmietnik	99,06
133. Studnia	214,91
134. Ogrodzenie z gliny	211,56
135. Ogrodzenie z siatki	2 162,55
136. Szkolny plac zabaw	130 758,87
137. Zespół urządzeń sportowych – stadion	425 384,25
138. Ogrodzenie z siatki	33 107,00
139. Drogi i place	69 615,00
140. Sieci technologiczne	93 463,00
141. Sieć energetyczna	9 481,00
142. Reaktor wielofunkcyjny	504 123,00
143. Sieć kw i stacje trafo	25 000,00
144. Przepompownia	64 012,00
145. Zbiornik uśredniający	44 919,00
146. Piaskownik	16 274,00
147. Środowisko osadu	11 919,00
148. Kanalizacje	107 174,00
149. Kanalizacja	42 343,00
150. Punkt zlewny	6 248,00
151. Sieć wodociągowa	18 584,00
152. Kanalizacja	1 196 668,00
153. Kanalizacja	648 838,00
154. Kanalizacja	479 006,00
155. Oczyszczalnie zagrodowe	179 288,00
156. Kanalizacja	102 953,28
157. Kanalizacja	1 449 606,18
158. Kanalizacja	64 106,72
159. Kanalizacja	60 695,18
160. Kanalizacja	2 147 264,67
161. Zbiornik retencyjny	189 549,13

162. Roboty w zakresie konstruowania oraz wykonanie nawierzchni Część elekt. Sieci UWA roboty bud w zakresie ochrony	14 770,37
163. środowiska	1 603 204,12
164. Pizometr	10 914,00
165. Składowisko odpadów	486 621,98
166. Kanalizacja Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy w	9 941,40
167. miejscowości Humięcino-Andrychy	13 500,00
168. Kanalizacja Grudusk, ul. Nowa Skwer rekreacyjno-wypoczynkowy Rąbież	32 761,97
169. Gruduski	32 783,19

RAZEM BUDOWLE

45 527 342,69

MASZYNY I URZADZENIA TECHNICZNE

1. Pompa UG	627,00
2. Kocioł stalowy UG	4 750,80
3. Kocioł Co KRA	8 970,66
4. Kopiarka Mita	2 916,00
5. Kopiarka Mita	4 209,00
6. Kserokopiarka	3 660,00
7. Komputer z drukarką	4 786,31
8. Komputer z drukarką CELE	5 490,00
9. Oprogramowanie do komput.	2 943,95
10. Zestaw komputerowy	4 218,90
11. Kserokopiarka Sharp	4 900,74
12. Komputery	12 500,00
13. Komputery	2 318,00
14. Komputer	3 999,00
15. Zestaw komputerów	3 724,00
16. Stacja robocza DELL	33 828,69
17. Stacja robocza DELL	4 535,01
18. Serwer DELL mon.	17 978,91
19. Centralny zasilacz	22 865,70
20. Stacja robocza DELL	23 244,54
Stacja robocza, monitor, 21. urządzenie wielofunkcyjne	5 778,54
22. Komputer przenośny	7 011,00
23. Komputer stacjonarny	7 011,00
24. Sieć	44 591,00
25. Oprogramowanie	25 830,00
26. Pozostałe	7 445,63
27. Komponenty do serwerów	14 346,32
28. Komputery 3 sztuki	18 805,17
29. Dopuszczenie komputerów	12 376,72

30.	Zestaw komputerowy 6 szt.	37 812,18
31.	Panele fotowoltaiczne	65 549,30
32.	Kopiarka SHARP	5 043,00
33.	Kocioł c.o.	2 600,00
34.	Kosiarka	10 990,08
35.	Piec nadmuchowy Largo L	1 919,00
36.	Kostrzewa mini BIO NE10Kw- Grudusk	7 630,00
37.	Kostrzewa mini BIO NE10Kw- Kołaki Małe	7 630,00
38.	Kostrzewa twin BIO NE 16 Kw- Wiśniewo	8 400,00
39.	Kostrzewa twin BIO 24 Kw- Hum. Andrychy	9 188,10
40.	Metal-Fach Segbio 25Kw- Grudusk	11 162,25
41.	Kostrzewa mini BIO NE10Kw- Grudusk	7 630,00
42.	Kostrzewa mini BIO NE 20 Kw- Grudusk	8 800,00
43.	Kostrzewa mini BIO NE 20 Kw- Grudusk	7 630,00
44.	Beretta Exclusive green 25 KW- Grudusk	6 370,50
45.	Twin Bio Luxury 32 KW- Grudusk	12 300,00
46.	Kostrzewa twin bio luxury 32 KW-Przywilcz	12 300,00
47.	Seko maxx pellet LE 15 KW- Grudusk	8 989,00
48.	Tekla Draco bio 15 KW- Grudusk	9 954,19
49.	Kostrzewa twin bio luxury 32 KW-Grudusk	12 300,00
50.	Kostrzewa mini BIO NE 10 Kw- Grudusk	7 630,00
51.	Tekla Draco bio 25 KW- Grudusk	10 504,20
52.	Kostrzewa mini BIO NE 16 Kw- Grudusk	8 400,00
53.	Tekla Draco bio Compact10 KW- Grudusk	7 318,50
54.	Kostrzewa twin bio luxury 32 KW-Hum. Adnrychy	12 300,00
55.	Kostrzewa mini BIO NE 10 Kw- Polanka	7 630,00

	Kostrzewa twin bio luxury 32		12 300,00
56.	KW-Polanka		
	Kostrzewa mini BIO NE 20 Kw-	8 800,00	
57.	Leśniewo Górne		
	Kostrzewa mini BIO NE 32 Kw-	8 800,00	
58.	Grudusk		
	Kostrzewa Twin BIO NE 32 Kw-	10 800,00	
59.	Purzyce Rozwory		
	Metal-Fach Segbio 25Kw-	11 162,25	
60.	Grudusk		
	Wykonanie monitoringu i	29 397,00	
61.	systemu alarmowego		
62.	Nagłośnienie	6 500,00	
63.	Piec garncarski	6 000,00	
	Piec kopułowy do pieczenia	4 600,00	
64.	chleba		
65.	Wędzarnia	3 800,00	
66.	Piec C.O	7 076,00	
67.	Kocioł c.o.	7 134,00	
68.	Zestaw multimedialny	10 439,75	
69.	Panel sterowania	6 500,00	
70.	Zestaw komputerowy	4 895,40	
71.	Pilarka do drewna	3 317,00	
72.	Kocioł olejowy OSP Łysakowo	3 910,00	
73.	Agregat prądotwórczy	3 424,00	
74.	Wentylator oddymiający	4 266,00	
	System alarmowy OSP	12 466,05	
75.	Grudusk, Łysakowo, Przywilcz		
76.	Serwer B-Del	35 493,80	
77.	Przełącznik	1 440,20	
78.	Szafa	2 325,58	
79.	Stacja robocza	5 706,35	
80.	Skaner 1Fu	6 354,51	
81.	Urządzenie	2 551,14	
82.	Świtch typ A1	505,56	
83.	Stacja robocza	5 706,35	
84.	Kocioł warzelny	9 121,63	
85.	Patelnia elektryczna	5 424,12	
86.	Patelnia elektryczna z misą żeliwną	6 957,20	
87.	Mikser spiralny	4 814,52	
88.	Kotły c.o.	62 920,00	
89.	Kocioł	5 271,00	
90.	Pompownia osadu	9 911,00	
91.	Urządzenie paletka	24 913,00	
92.	Stacja dmuchaw	71 772,00	
93.	Urządzenie mleka	13 120,00	

94. Stacja dmuchaw	2 490,06	
95. Urządzenie PYTON	11 193,00	
96. Komputer Smart		5 862,55
97. Komputer IntelCeleron		5 771,90
98. Zestaw komputerowy		4 882,87

RAZEM MASZYNY I URZĄDZENIA TECHNICZNE **1 093 738,68**

ŚRODKI TRANSPORTOWE

1. Przyczepa		4 584,00
2. Autobus Autosan		195 200,00
3. Autobus Autosan		408 791,50
4. Samochód na odpady komunalne		172 386,00
5. Jelcz bojowy OSP Grudusk		144 190,00
6. Star OSP Łysakowo		42 574,00
7. Star OSP Łysakowo		235 039,00
8. IVECO OSP Grudusk		449 400,00
9. Star Żuk OSP Przywilcz		63 750,00
10. Przyczepa Pronar Samochód osobowy		28 290,00 50 090,00
11. Toyota Corolla Samochód pożarniczy		
12. MAN TGM		1 020 641,70

**RAZEM ŚRODKI
TRANSPORTOWE** **2 814 936,20**

NARZĘDZIA I WYPOSAŻENIE

1. Teleks		18 791,00
2. Tuba BB		18 666,00
3. Projektor Epson		4 019,64
4. Skaner Plustek		1 624,83
5. Tablice interaktywne		19 003,50
6. Ekran na trójnogu		1 291,50
7. Skaner A3MAC07478		4 965,83
8. Skaner A3MAC07569		4 965,83
9. Puzon tenor basowy		3 400,00
10. Saksofon baryton		10 399,00
11. Skrzynia okuta zamkiem		4 700,00
12. Róg do picia wikiński okuty		3 500,00
13. Naszyjnik srebrny duży		3 500,00

Mapa pogranicza mazowiecko-pruskiego		5 000,00
14. Drabina	6 000,00	
15. Gabloty wystawiennicze-witryny wysokie	23 000,00	
16. Gabloty wystawiennicze stołowe	35 000,00	
17. Koło garncarskie nożne wraz z warsztatem	3 500,00	
18. Koło garncarskie sponowe ciężkie	3 500,00	
19. Palenisko kowalskie wraz z miechami	4 650,00	
20. Kowadło mincerskie	8 000,00	
21. Meble	4 019,63	
22. Motopompa OSP Stryjowo	2 542,00	
23. Motopompa OSP Przywilcz	3 914,00	
24. Motopompa OSP Leśniewo D	2 692,00	
25. Pompa szlamowa	6 900,00	
26. Motopompa OSP Łysakowo	2 786,00	
27. Drabina pożarowa	4 494,00	
28. Pompa pływająca	4 978,18	
29. Pompa szlamowa	6 420,00	
30. Motopompa Niagara	5 029,00	
31. Zestaw do ratownictwa drogowego	36 801,30	
32. Drabina pożarowa	5 136,00	
33. Zestaw do ratownictwa drogowego	23 220,00	
34. Zestaw pompowy	6 766,20	
35. Zestaw pompowy	6 766,20	
36. Zestaw pompowy	3 963,60	
37. Rozpieracz hydrauliczny ramieniowy	24 417,60	
38. Wyposażenie hali	129 973,00	
39. Szlaban na pilot	6 462,00	
40. Scena przenośna	89 740,80	
41. Wiata garażowa	10 259,31	
42. Kontener – barak	10 553,00	
RAZEM NARZĘDZIA I WYPOSAŻENIE	585 310,95	

RAZEM WARTOŚĆ MIENIA GMINNEGO GMINY GRUDUSK – 59 272 107,77 zł

V. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU GMINY GRUDUSK

- Tworzenie warunków do rozwoju i zachęcanie mieszkańców do zamieszkania na terenie gminy.
- Wspieranie lokalnej aktywności gospodarczej.
- Poprawa estetyki miejscowości Gminy Grudusk.
- Wypromowanie marki „Gmina Grudusk”

CEL STRATEGICZNY I :

TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU I ZACHĘCANIE MIESZKAŃCÓW DO ZAMIESZKIWANIA NA TERENIE GMINY.

Zwiększenie liczby mieszkańców Gminy to najważniejszy cel, który powinien determinować osiągnięcia pozostałych celów. Samorząd lokalny wsparty działaniami mieszkańców powinien tworzyć warunki do wyboru obszaru na miejsce zamieszkania i płacenia podatków. Należy wykorzystać pozytywny trend, który umożliwi młodym pozostanie na terenie gminy lub pojawienie się nowych mieszkańców. Wzrost liczby ludności będzie skutkował wzrostem podatku PIT do budżetu i zwiększeniem jego możliwości inwestycyjnych, co wpłynie na poprawę jakości życia wszystkich podmiotów życia publicznego i społecznego. Nowi mieszkańcy Gminy to również powód do rozwoju małych podmiotów handlowych i usługowych, które powstaną by odpowiadać na potrzeby rozwijającej się społeczności. Osoby podejmujące decyzję o wyborze miejsca zamieszkania kierują się określonymi preferencjami, które wynikają z ich potrzeb.

Osobiste potrzeby i preferencje to również: szybki dojazd do pracy, dobrej jakości drogi, chodniki, estetyczna aranżacja przestrzeni, ciekawa oferta rozrywkowa i kulturalna, poczucie bezpieczeństwa, łatwy dostęp do sklepów, przedszkola, szkół, dóbr kultury, rozwinięta strefa rekreacyjna (boiska, place zabaw itp.). Aby ten cel osiągnąć należy posłużyć się następującymi celami operacyjnymi.

CEL STRATEGICZNY II: WSPIERANIE LOKALNEJ AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ:

Samorząd Gminy nie ma możliwości tworzenia miejsc pracy, może jednak odpowiadać za zidentyfikowane potrzeby i w ramach przepisów prawa wspierać przedsiębiorców. Aby ten cel osiągnąć należy posłużyć się następującymi celami operacyjnymi:

CEL STRATEGICZNY NR III: POPRAWA ESTETYKI GMINY GRUDUSK

Cel ten jest spójny z celem nr I. Poprawa estetyki wpłynie z pewnością na poprawę postrzegania Gminy Grudusk jako miejsca zamieszkania. Modernizacja dróg, budowa chodników, zagospodarowanie centrum wsi, wykorzystanie potencjału historycznego obszaru wymagać będzie zaangażowania wielu podmiotów. Interesująco zaprojektowane i urządzone skwery, miejsca odpoczynku mają wpływ na rozwój i prosperowanie sklepów, firm usługowych oraz rozwój turystyki. W tworzeniu nowej jakości estetycznej, włączyć należy indywidualnych właścicieli gospodarstw domowych jak i organizacje pozarządowe. Ponieważ ład przestrzeni i związane z tym poczucie estetyki nie jest przez wszystkich pojmowane w sposób właściwy warto organizować edukację w tym zakresie oraz konkursy. Aby ten cel osiągnąć należy posłużyć się następującymi celami operacyjnymi.

CEL STRATEGICZNY IV: WYPROMOWANIE MARKI „GMINA GRUDUSK”

Gmina Grudusk w świadomości mieszkańców regionu w zasadzie nie istnieje. Jest rozpoznawalna na poziomie okolicznych powiatów. Marka oznacza jednoznaczne skojarzenie z produktem. Tym produktem może być średniowieczny skansen Grodzisko, wokół którego należy zbudować tę markę. Aby ten cel osiągnąć należy posłużyć się następującymi celami operacyjnymi.

ZASADY WDRAŻANIA STRATEGII

Realizacja zapisów zaktualizowanej Strategii Rozwoju Gminy Grudusk przebiega zgodnie z obowiązującym prawem i zakresem kompetencji samorządu gminnego. Strategia Rozwoju Gminy Grudusk na lata 2016-2020 przyjęta została uchwałą Rady Gminy Grudusk. Cele wymienione w strategii realizowane są przez poszczególne referaty Urzędu Gminy Grudusk oraz jednostki podległe.

Dotychczas nie było zlecane opracowanie ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Grudusk.

VI. ŁAD PRZESTRZENNY

A. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Ostatnia ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) została wykonana w grudniu 2018 r., zatwierdzona uchwałą Nr 58/VI/2019 z dnia 28 marca 2019 r.

B. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w ramach zadań związanych z gospodarką przestrzenną:

1. prowadzono 3 postępowania administracyjne związane z wydaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, z których 1 uzyskało decyzję odmowną
2. prowadzono 30 postępowań o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z których 3 uzyskało decyzję odmowną.

Ponadto:

- sporządzono 12 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- sporządzono 127 zaświadczeń o przeznaczeniu terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Stopień pokrycia obszaru gminy mpzp – 3,93 %. ok. 380 ha.

Obecnie opracowywanych jest 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości: Wiśniewo, Przywilcz, Łysakowo, Leśniewo Dolne, Sokołowo, Rąbież Gruduski, Wiksin, ul. Połna w Grudusku.

C. Lokalny program rewitalizacji Gminy Grudusk na lata 2017-2023 Uchwała Nr 257/XXXIV/2018 Rady Gminy Grudusk z dnia 28 marca 2018 r.

1. Krótkie omówienie (obszary rewitalizacji, kierunki działań)

Rekomendowane kierunki interwencji

Dwa pierwsze kierunki interwencji stanowią podstawę efektywnej realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Grudusk na lata 2017 - 2023, poprzez bezpośrednie oddziaływanie na mieszkańców terenów poddanych rewitalizacji w kwestiach o największym nasyceniu problemowym:

1. Kierunek interwencji (obszar problemowy): Sfera społeczna

Cel strategiczny: Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i promocję aktywności lokalnej społeczności.

2. Kierunek interwencji (obszar problemowy): Sfera gospodarcza

Cel strategiczny: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Trzeci kierunek interwencji, będący dopełnieniem rozwoju społeczno – gospodarczego mieszkańców, stanowi odpowiedź na inne, zdiagnozowane potrzeby obszarów rewitalizacji.

3. Kierunek interwencji (obszar problemowy): Przestrzeń i infrastruktura

Cel strategiczny: Rozwój obszaru rewitalizacji gminy Grudusk jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, zapewniającego odpowiedni standard infrastruktury służącej zaspokojeniu potrzeb mieszkańców.

Dla każdego z kierunków interwencji (obszarów problemowych) opracowano cele operacyjne, do których przyporządkowane zostały poszczególne działania rewitalizacyjne.

Obszar rewitalizacji:

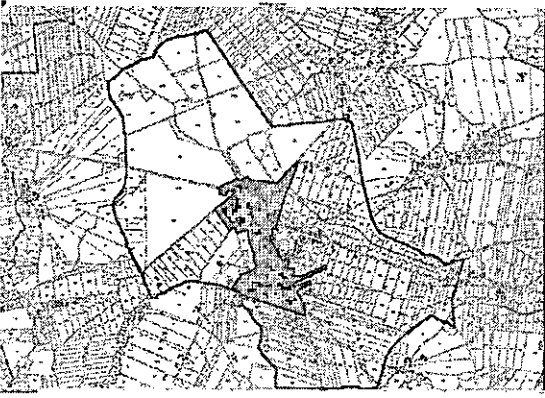
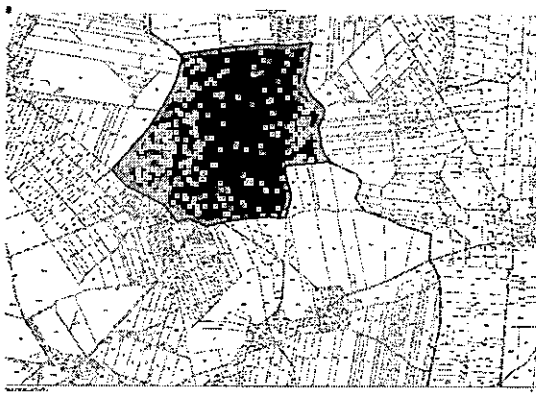
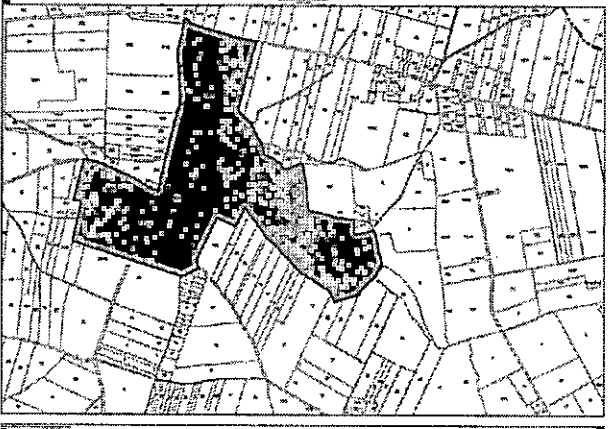
Rąbież Gruduski (całe sołectwo)

Humięcino Klary (całe sołectwo)

Grudusk (fragment sołectwa)

Wyodrębniony obszar rewitalizacji charakteryzuje się największym natężeniem obszarów problemowych w wyżej wymienionych sferach, jak również cechuje się znaczeniem dla rozwoju lokalnego, stanowiąc naturalny kierunek interwencji. W związku z faktem, iż obszar zdegradowany przekracza ograniczenia ustawowe przewidziane dla obszaru rewitalizacji, obszar ten został wyznaczony w sposób mający na celu uwzględnienie szczególnego znaczenia dla rozwoju lokalnego wybranego obszaru. Ponadto zgodnie z Wytocznymi Ministra Rozwoju wytypowane do rewitalizacji podobszary stanowią tereny istotne dla tworzenia wizerunku Gminy oraz pobudzenia społeczno-gospodarczego na całym terenie zdegradowanym

Tabela: Obszar rewitalizacji Gminy Grudusk

Podobszar: Grudusk	Podobszar: Rąbież Gruduski
	
Powierzchnia: 101,60 ha	Powierzchnia: 314,23 ha
Populacja: 700	Populacja: 256
Podobszar: Humięcino Klary	
	
Powierzchnia: 33,76 ha	
Populacja: 99	

2. Wskaźniki ustawowe (wyjściowe, założone)

Analiza wskaźnikowa

W procesie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Grudusk posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym. Część wskaźników zostało w większości przedstawiony w sposób względny, to znaczy poprzez przyrównane ich do 100 mieszkańców danej jednostki podziału gminy. Dzięki takiej metodologii możliwe jest przedstawienie wartości uwzględniających możliwe różnice w liczbie ludności poszczególnych jednostek. Natomiast część wskaźników przyrównano do danych, pozwalających na określenie natężenia zjawisk kryzysowych na terenie całej Gminy. Wszystkie uzyskane dane są za rok 2016 (stan na 31 XII) i odnoszą się do czterech sfer:

- sfery społecznej,
- sfery gospodarczej,

- sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- sfery środowiskowej.

Dane zostały pozyskane we współpracy z takimi instytucjami jak Urząd Gminy Grudusk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grudusku, Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie.

Wykorzystane wskaźniki w podziale na sfery zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela: Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie

Lp.	Nazwa wskaźnika	Zjawisko społeczne	Metoda obliczenia wskaźnika
W1	Udział osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat) w populacji mieszkańców ogółem	Demografia	Udział osób w wieku produkcyjnym w populacji ogółem mieszkańców danej jednostki gminy
W2	Udział osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni 65 lat i więcej) w populacji mieszkańców ogółem	Demografia	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w populacji ogółem mieszkańców danej jednostki gminy
W3	Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej (forma pieniężna) na 1000 mieszkańców	Pomoc społeczna	Liczba przyznanych świadczeń dla rodzin korzystających z pomocy społecznej w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W4	Kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej (forma pieniężna) w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Pomoc społeczna	Kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej (forma pieniężna) w danej jednostce gminy, dzielona przez jej liczbę ludności
W5	Liczba rodzin otrzymujących świadczenie 500+ na pierwsze dziecko w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Pomoc społeczna	Liczba przyznanych świadczeń 500+ na pierwsze dziecko dla rodzin nieprzekraczających kryterium dochodowego w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W6	Liczba osób samodzielnie gospodarujących korzystających z zasiłku pomocy społecznej (forma	Pomoc społeczna	Liczba przyznanych świadczeń dla osób samodzielnie gospodarujących korzystających z zasiłku pomocy społecznej w danej jednostce

Lp.	Nazwa wskaźnika	Zjawisko	Metoda obliczenia wskaźnika
	pieniężna) na 1000 mieszkańców		podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
	Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców	Niepełnosprawność	Liczba przyznanych świadczeń dla osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W8	Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 1000 mieszkańców	Pomoc społeczna	Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W9	Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 1000 mieszkańców	Pomoc społeczna	Liczba uczniów korzystających z dożywiania w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W10	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Bezrobocie	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w danej jednostce gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W11	Udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji osób bezrobotnych ogółem	Bezrobocie	Udział procentowy osób długotrwale bezrobotnych w populacji osób bezrobotnych ogółem danej jednostki gminy
W12	Udział osób bezrobotnych bez kwalifikacji i doświadczenia w populacji osób bezrobotnych ogółem	Bezrobocie	Udział procentowy osób bezrobotnych bez kwalifikacji i doświadczenia w populacji osób bezrobotnych ogółem danej jednostki gminy
W13	Liczba przestępstw stwierdzonych na 1000 mieszkańców	Przestępczość	Liczba przestępstw odnotowanych w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W14	Liczba stwierdzonych wykroczeń na 1000 mieszkańców	Przestępczość	Liczba wykroczeń odnotowanych w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W1	Liczba wykroczeń: Spożycie	Przestępczość	Liczba wykroczeń (Spożycie

Lp.	Nazwa wskaźnika	Zjawisko	Metoda obliczenia wskaźnika
5	alkoholu w miejscu publicznym na 1000 mieszkańców		alkoholu w miejscu publicznym) odnotowanych w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W1 6	Liczba kradzieży na 1000 mieszkańców	Przestępczość	Liczba kradzieży odnotowanych w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
Sfera gospodarcza			
W1 7	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych zaw. w CEIDG na 1000 mieszkańców	Poziom przedsiębiorczości mieszkańców	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
Sfera środowiskowa			
W1 8	Liczba budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachowym w przeliczeniu na powierzchnię poszczególnych sołectw	Środowisko	Liczba budynków mieszkalnych zawierających azbestowe pokrycie dachowe w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W1 9	Liczba osób prowadzących selektywną zbiórkę odpadów na 1000 mieszkańców	Edukacja ekologiczna	Liczba osób prowadzących selektywną zbiórkę odpadów w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W2 0	Odsetek mieszkańców mających dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej	Środowisko	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej w danej jednostce podziału gminy
Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna			
W2 1	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw na 1000 mieszkańców	Infrastruktura	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw w danej jednostce podziału gminy, dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 1000
W2 2	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków wg jednostki	Stan techniczny budynków	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w podzielona przez ogólną liczbę budynków wg jednostki

Lp.	Nazwa wskaźnika podziału	Zjawisko	Metoda obliczenia wskaźnika podziału, pomnożona przez 100%
W2 3	Udział zabytków nieruchomych, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie zabytków	Tereny publiczne	Liczba zabytków nieruchomych, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków do ogólnej liczby zabytków w gminie, pomnożona przez 100%

Następnie wszystkie wartości przyrównane zostały do **średniej wartości dla gminy**. Na kartogramach przedstawiono kolorem obszary sołectw, w których zdiagnozowano wartości mniej korzystne niż średnia dla gminy. Do każdego wskaźnika przedstawiono opis przyczyn stanu kryzysowego.

Metodologia badań jakościowych

Dodatkowo dane ilościowe dotyczące Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Grudusk na lata 2017-2023 zostały uzupełnione danymi jakościowymi. Podstawowo metodą ich pozyskiwania były **konsultacje społeczne**. W Gminie Grudusk odbyły się trzy spotkania konsultacyjne, na które zaproszeni zostali wszyscy mieszkańcy oraz interesariusze gminy. Metodą informowania o spotkaniach były informacje zamieszczone na: stronie internetowej Urzędu Gminy, BIP-ie oraz materiałach papierowych.

Łącznie w dwóch turach spotkań konsultacyjnych uczestniczyły 23 osoby.

Mieszkańcy mieli możliwość wskazanie obszaru, który ma zostać włączony do Lokalnego Programu Rewitalizacji, przez co możliwe było zawężenie obszaru zdegradowanego i wybranie obszaru do rewitalizacji. Ponadto, debacie poddano źródła występowania stanu kryzysowego i określano potencjał obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy mieli możliwość wypracowania wizji obszaru rewitalizacji i celów strategicznych. Analizie poddano również wykaz planowanych interwencji i diagnozowano inne potrzeby w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wyniki oceny społecznej przedstawione zostały w rozdziale *Partycypacja społeczna*.

Lokalny Program rewitalizacji Gminy Grudusk został wpisany do wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Mazowieckiego.

D. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy;

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Grudusk był przyjęty uchwałą Rady Gminy Grudusk i obowiązywał do końca 2018 roku .

W 2019 roku w Gminie znajdowało się 23 szt lokali mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 980,05 m² znajdujących się w 6 budynkach , w tym lokali socjalnych 12 o łącznej powierzchni 359 m² . Lokali zamiennych brak.

Analizując stan techniczny budynków , należy stwierdzić , iż w okresie 2019 roku nie wykonywano większych remontów lokali mieszkalnych. Dokonywano przeglądów budowlanych rocznych we wszystkich branżach budowlanych , a drobne naprawy

wykonywano tylko w tych obiektach , w których wynikała potrzeba ich wykonania. (szczególnie naprawy instalacji elektrycznej i przewodów kominowych).

W roku 2019 dokonano sprzedaży 3 lokali mieszkalnych położonych w Humięcinie.

W 2019 roku zawieszono 2 umowy na najem lokali mieszkalnych .

Lokali zamiennych brak.

E. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

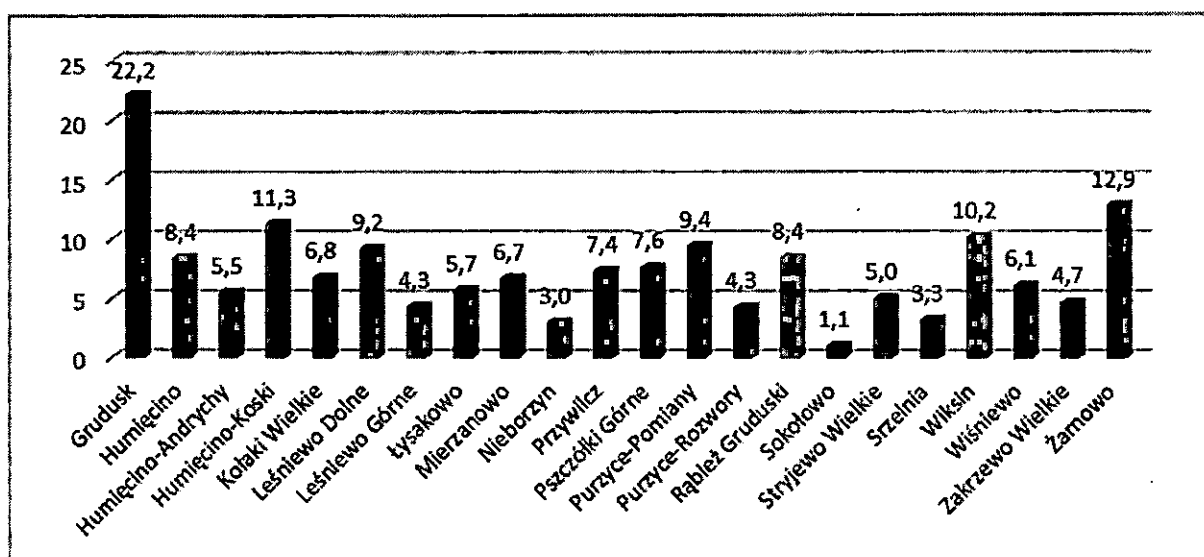
W 2019 r. gospodarowanie zasobem nieruchomości gminnych odbywało się w zakresie dostępnych i zaplanowanych środków finansowych, przy uwzględnieniu ustaleń budżetowych na rok 2019, a także przy konieczności minimalizacji kosztów obsługi udostępniania nieruchomości z zasobu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. powierzchnia nieruchomości stanowiących własność Gminy Grudusk osiągnęła wielkość ok. 163,6 ha.

Tabela 1. Zestawienie powierzchni nieruchomości stanowiących własność Gminy Grudusk

Obręb ewidencyjny	Powierzchnia nieruchomości zasobu gminnego [ha]
Grudusk	22,2
Humięcino	8,4
Humięcino-Andrychy	5,5
Humięcino-Koski	11,3
Kołaki Wielkie	6,8
Leśniewo Dolne	9,2
Leśniewo Górne	4,3
Łysakowo	5,7
Mierzanowo	6,7
Nieborzyn	3,0
Przywilecz	7,4
Pszczółki Górne	7,6
Purzyce-Pomiany	9,4
Purzyce-Rozwory	4,3
Rąbież Gruduski	8,4
Sokołowo	1,1
Stryjewe Wielkie	5,0
Sznelnia	3,3

Wiksin	10,2
Wiśniewo	6,1
Zakrzewo Wielkie	4,7
Żarnowo	12,9
Ogółem:	163,6

Wykres 1. Powierzchnia nieruchomości z zasobu Gminy Grudusk [ha]

Udostępnianie nieruchomości z zasobu nieruchomości Gminy Grudusk odbywa się w formie przetargowej i bezprzetargowej. Obszary gminne udostępniane są zarówno poprzez ich zbycie jak i wdzierżawianie, wynajęcie, użyczenie oraz obciążanie ograniczonym prawem rzeczowym – służebność. Zbywaniu podlegały nieruchomości zbędne do realizacji zadań własnych gminy oraz te, na które ze względu na zły stan techniczny i użytkowy ponoszone są znaczne nakłady finansowe. Wyłączeniu ze zbycia podlegały nieruchomości gminne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w ramach zadań związanych z udostępnianiem nieruchomości gminnych z zasobu:

1. sprzedano 2 działki o łącznej powierzchni 0,22 ha;
2. zawarto 2 umowy dzierżawy o łącznej powierzchni 734 m²;
3. zawarto 3 umowy użyczenia nieruchomości gminnych, udostępniono obszar o powierzchni 5072 m².

W zasobie nieruchomości znajdują się również nieruchomości, co do których ustanowiony jest trwały zarząd. Ten tytuł prawny, w przypadku Gminy Grudusk, przysługuje oświatowym

jednostkom samorządu terytorialnego, a tym samym jako podmiotom zwolnionym z opłat, nieruchomości gminne udostępniane są nieodpłatnie.

Tabela 2. Wykaz dróg gminnych będących w zarządzie Gminy Grudusk

Nr drogi	Nazwa drogi
120501W	Żarnowo - Dębiny
120502W	Żarnowo- Wiksin-Rąbież Gruduski
120503W	Grudusk-Garlino
120504W	Rąbież Gruduski-Zawady
120505W	Rąbież Gruduski -Kołaki
120506W	Grudusk-Purzyce Trojany
120507W	Wiśniewo-Pszczółki Górne
120508W	Wiśniewo-Kosmówka
120509W	Kołaki Wielkie -Kosmowo
120510W	Purzyce Trojany-Mierzanowo
120511W	Grudusk-Pszczółki Czubaki
120512W	dr. wojewódzka nr 616-Pszczółki Szerszenie
120513W	dr. wojewódzka nr 616-Strzelnia
120514W	Strzelnia-Sokołowo Kol.
120515W	Sokołowo-Sokołowo Kol.
120516W	Pszczółki Górne-Żebry
120517W	Pszczółki-Przywilecz
120518W	Przywilecz- Zembrzus
120519W	Przywilecz -Kuskowo
120520W	Sokólnik -Garlino
120521W	Nieborzyn-Nieborzyn Kol.
120522W	Stryjowo-Leśniewo Dolne
120523W	Leśniewo Dolne- Leśniewo Górne
120524W	Leśniewo Dolne -dr. wojewódzka nr 616
120525W	Leśniewo Dolne- Leśniewo Górne Kol.-Przybyszewo
120526W	Leśniewo Górne-Humięcino Andrychy Kol.
120527W	Łysakowo-Andrychy-Żeńbok
120528W	Humięcino-Humięcino Retki
120529W	Humięcino Retki-Zakrzewo Małe
120530W	Zakrzewo Wielkie- Zakrzewo Małe
120531W	Zakrzewo-Mierzanowo
120532W	Mierzanowo -Mierzanowo Kol.
120533W	Purzyce Rozwory-Purzyce Trojany -Borzuchowo-Pięgłowo
120534W	Stryjowo-Nieborzyn
120535W	Łysakowo-Strzelnia
120536W	Kołaki Wielkie -Wiśniewo
120537W	Wiśniewo-Pszczółki Czubaki
120538W	Żarnowo- gr.gminy(Zawady)

120539W	Stryjowo Wielkie - Leśniewo Dolne (dr. woj. nr 616)
120540W	Polanka - Stawy odc. od dr.woj.nr. 616 do miejscowości Polanka (do gr. gminy Grudusk)
120541W	Mierzanowo - Humięcino - odc. od dr. pow. nr 2319W do dr. gm. nr 120531W

Łączna długość dróg gminnych ok. 70 km

Na utrzymanie dróg w 2019 r. wydatkowano kwotę 63197,00 zł (w kwotę wliczono utrzymanie oraz opracowanie dokumentacji dot. dróg).

F. Program opieki nad zabytkami – BRAK

VII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Z dnia 1 stycznia 2004 roku został utworzony Zakład Komunalny w Grudusku, który jest firmą działającą na zasadach jednostki budżetowej i głównym jego zadaniem jest eksploatacja oczyszczalni ścieków w Grudusku wraz z kanalizacją.

Od 1997 roku funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków o wydajności max. 380 m³/dobę oraz 10 przepompowni ścieków na sieci wraz z kanalizacją.

Do oczyszczalni na koniec 2019 roku było podłączonych 451 budynków mieszkalnych oraz 29 innych podmiotów.

Długość sieci kanalizacyjnej na stan 31 grudnia 2019 - 26,2 km.

W 2019 r. oczyszczalnia przyjęła 61 tys. m³ ścieków, z czego 4 tys. m³ to ścieki dowożone. Wyprodukowała ok. 20 ton suchej masy osadu, który został wykorzystany do zagospodarowania rolniczego.

Istniejące oczyszczalnie przydomowe - 30 szt.

Do 2019 roku nie było przyjętego Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych.

W różnych dokumentach planistycznych Gminy Grudusk figurują wzmianki o działaniach dotyczących rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Ostatni Program rozbudowy sieci kanalizacyjnej powstał przed 2000 rokiem i obowiązuje do dnia dzisiejszego.

Bazując na w/w dokumencie przyjęto rozwiązanie sprowadzenia wszystkich ścieków od gospodarstw domowych z terenu gminy na oczyszczalnię ścieków w Grudusku.

Zabudowę kolonijną nie będącą na trasie budowanych sieci kanalizacyjnych, objęto oczyszczalniami przydomowymi.

Preferuje się w pierwszej kolejności wykonać te inwestycje kanalizacyjne, na które są opracowane dokumentacje techniczne na realizację inwestycji, czyli kanalizację sanitarną z Gruduska do wsi Humięcino - Klary i z Gruduska do Wiśniewa.

Przyjęto rozwiązanie grawitacyjno-tłoczne celem zmniejszenia kosztów realizacji inwestycji.

Eksploatacją wodociągów gminnych zajmuje się na podstawie zawartej umowy Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie.

W Gminie Grudusk na dzień 31 grudnia 2019 roku funkcjonowały 4 ujęcia wodociągowe zlokalizowane we wsiach: Grudusk, Wiksin, Stryjowo wraz z tłocznią wody w Przywilczu i Humięcinie obejmujące dostawę wody do 1019 budynków mieszkalnych i gospodarstw

rolnych.

Woda dostarczana w 2019 roku spełniała wymagania ustawowe dot. spożywania wody.

Wodociągi wyposażone są w zbiorniki wyrównawcze w (oprócz ujęcia Wiksina) do magazynowania wody na skutek wystąpienia awarii oraz w agregaty prądotwórcze .

Stopień zwodociągowania Gminy określa się na 99,9% .

W 2019 roku wykonywano przyłącza wodociągowe do nowych budynków oraz poprawiano stan techniczny istniejących przyłączy oraz prowadzono wymianę nieczystych hydrantów wraz z zasuwami .

VIII. OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Grudusk nie ma aktualnego Programu Ochrony Środowiska, jednakże corocznie podejmuje działania prowadzące do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Do najważniejszych celów i działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Grudusk w 2019 r. należy zaliczyć:

- zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:
 - budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 0,3 km za kwotę 28.456,97 zł, zaś na opracowanie dokumentację- prace projektowe kanalizacji sanitarnej przeznaczono kwotę - 7.626,00 zł.
- zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,

Nieznacznie ale poprawia się gospodarka odpadami komunalnymi. Według stanu na 31.12.2019 r. o **29%** wzrosła (w stosunku do roku ubiegłego) liczba mieszkańców gminy objętych selektywną zbiórką odpadów.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. usługa polegająca na odbiorze odpadów komunalnych i ich zagospodarowaniu od właścicieli nieruchomości zamieszkałych (osób fizycznych) położonych na terenie Gminy Grudusk realizowana była przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Ciechanowie Sp. z o.o. na podstawie zawartej umowy.

Odpady komunalne powstające na terenie nieruchomości niezamieszkałych (przedsiębiorstw) odbierane były na podstawie indywidualnych umów z podmiotem posiadającym wpis do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Grudusk.

W 2019 roku z terenu gminy odebrano i zebrano łącznie 657,710 Mg odpadów komunalnych:

Dane dotyczące ilości i rodzajów odebranych odpadów komunalnych bezpośrednio z posesji mieszkańców nieruchomości zamieszkałych i zebranych w Punkcie Selektywnej Zbirki Odpadów Komunalnych PSZOK (mieszczącego się na terenie dawnego składowiska odpadów w m. Humięcino-Koski przedstawia poniższa tabela

I. INFORMACJA O ODEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH I NIEZAMIESZKAŁYCH		
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 07	Opakowania ze szkła	39,680
20 01 01	Papier i tektura	40,420
20 01 39	Tworzywa sztuczne	97,380
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	366,347
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	29,030
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,080
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,140
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	32,88
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	18,88
SUMA		624,837

W poniżej tabeli zamieszczono dane dotyczące rodzajów i ilości odpadów odebranych w 2019 r. od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (firm) położonych na terenie Gminy Grudusk.

II. INFORMACJA O ODEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁYCH		
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	3,890
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	28,983
SUMA		32,873

Od dnia 1 marca 2019 roku na terenie Gminy Grudusk obowiązywały nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszące :

- 33,00 zł od mieszkańca - stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 14,00 zł od mieszkańca – niższa stawka jeżeli odpady komunalne zbierane i odbierane są w sposób selektywny.

Zwiększenie różnicy pomiędzy opłatami za odpady komunalne zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny i nieselektywny spowodowało że ok. 290 gospodarstw w 2019 r. zmieniło sposób zbierania i oddawania odpadów na selektywny.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każda Gmina musi zapewnić osiągnięcie w danym roku odpowiedniego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów segregowanych tj. papieru, metalu tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczenie masy składowanych bioodpadów. Za *nieosiągnięcie* wyznaczonych poziomów recyklingu na gminę nakładane są kary pieniężne.

System odbioru odpadów komunalnych oparty jest na odbiorze odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych „u źródła” (bezpośrednio na terenie nieruchomości).

Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte sześć frakcji odpadów: papier i tektura, szkło, metale i tworzywa sztuczne, popiół, bioodpady oraz pozostałości z sortowania zmieszane odpady komunalne.

Wydatki na gospodarkę odpadami w 2019 r. wyniosły 635 171,32 zł

Dochody z tytułu opłaty za odbiór odpadów:

- zobowiązania - 115 257,60 zł
- wpływy – 496 858,42 zł
- zaległości - 100 508,91 zł

- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Grudusk na lata 2011-2015/ z perspektywą do 2032 roku/.

Corocznie począwszy od 2011r. Gmina wspiera mieszkańców w działaniach na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest i tak w roku 2019 zrealizowano 46 wniosków mieszkańców w ramach poniższych zadań:

- „Usuwanie eternitu z pokryć dachowych na obiektach użyteczności publicznej i zabudowaniach indywidualnych w Gminie Grudusk – etap X”,
- „Usuwanie eternitu z pokryć dachowych na obiektach użyteczności publicznej i zabudowaniach indywidualnych w Gminie Grudusk – etap XI”.

W wyniku realizacji ww. etapów w roku 2019 zdemontowano i poddano utylizacji 4015,3 m² (tj. 52,199 Mg) płyt azbestowo-cementowych.

Odebrano i unieszkodliwiono zmagazynowanych wyrobów azbestowych z terenu posesji 88,160 Mg.

W wyniku zrealizowania ww. zadań poddanych utylizacji z terenu Gminy Grudusk zostało łącznie 140,359 Mg odpadów zawierających azbest (eternitu falistego i płaskiego).

Ogółem koszt realizacji **etapu X** wyniósł: – 41.298,21 Mg

- środki z dotacji 20.649,10 zł tj. 50 %

- środki własne 20.649,11 zł tj. 50 %

Ogółem koszt realizacji etapu XI wyniósł: - 15.896,88 Mg

- środki z dotacji 15.896,88 zł tj. 100 %
- środki własne 00,00 zł tj. 0 %

Ogółem koszt demontażu i utylizacji w roku 2019 wyniósł **57.195,09 zł.**

W związku z dużym zapotrzebowaniem i zainteresowaniem mieszkańców Gmina Grudusk planuje kontynuację akcji w kolejnych latach.

- utrzymanie zieleni,
Gmina Grudusk na bieżąco prowadzi działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni,
- Zwiększenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna- ulotki informacyjne na temat sposobu segregowania odpadów komunalnych, prowadzenie zakładki na stronie internetowej BIP o tematyce związanej z gospodarką odpadami komunalnymi,
- W celu poprawy i ochrony powietrza atmosferycznego rozpowszechnianie informacji o Programie Czyste Powietrze prowadzonym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie m.in. o możliwości wymiany przestarzałych źródeł ciepła na ekologiczne, termomodernizacji budynków mieszkalnych. Wójt Gminy Grudusk podpisał również porozumienie z WFOŚiGW w Warszawie i dwóch pracowników gminy pomaga mieszkańcom wypełnić przedmiotowy wniosek.
- W roku 2019 w utworzono na terenie Gminy nową formę ochrony przyrody Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Stawy Żarnowskie” (powierzchnia przedmiotowego obszaru wynosi 44,26 ha).
- Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
Konieczność uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia, zgodnie z zapisami art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm.) wymagane jest dla:
 - przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
 - przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2019 r. do Wójta Gminy Grudusk wpłynęło 5 wniosków dla przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wszystkie inwestycje objęte postępowaniami oddziaływania na środowisko należą do przedsięwzięć z tzw. II grupy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019, 1839) tj. mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla wszystkich pięciu inwestycji, dotyczących budowy farm fotowoltaicznych został nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko z uwagi na ich usytuowanie w granicach Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego

Krajobrazu i ich możliwy niekorzystny wpływ na środowisko przyrodnicze i bioróżnorodność przedmiotowego obszaru chronionego krajobrazu.

Ww. przedsięwzięcia przewidziane są do realizacji w obrębach ewidencyjnych: Grudusk, Pszczółki Górne i Wiśniewo.

W analizowanym roku sprawozdawczym organ prowadził (kontynuował) również wszczęte w dniu 05.12.2017 r. postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie dwóch budynków inwentarskich przeznaczonych do hodowli kur niosek reprodukcyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce o numerze ew. 117 w miejscowości Żarnowo, gmina Grudusk. Postępowanie w przedmiotowej sprawie nie zostało jeszcze zakończone z uwagi na jego zawieszenie w związku z toczącym się postępowaniem przed Wojewódzkim Sadem Administracyjnym w Warszawie w sprawie zaskarżenia przez inwestora uchwały Nr 86/IX/2019 Rady Gminy Grudusk z dnia 25.09.2019 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Stawy Żarnowskie”

Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Grudusk na lata 2016-2020

Całkowite zużycie energii na terenie gminy w roku bazowym (2014) wyniosło 72425,2[MWh]. Główne zużycie energii finalnej związane jest z sektorem mieszkalnym (75%), a jego głównym nośnikiem jest węgiel. Sektorem, który również zużywa duże ilości energii jest sektor transportu (23,4%). Znikome zużycie energii w stosunku do poprzednich sektorów, zanotowano w sektorze samorządowym włącznie z oświetleniem publicznym (1,6%). Głównymi nośnikami energii wykorzystywanymi na terenie gminy jest węgiel (w tym ekogroszek;) i biomasa. Całkowita emisja gazów cieplarnianych (CO₂) na terenie Gminy Grudusk w roku bazowym wyniosła 18119,4[t CO₂/rok]. Sektor mieszkalny jest tu głównym emitentem (74%). Kolejne sektory miały swój mniejszy udział w całkowitej emisji: sektor transportu (23,8%) i sektor samorządowy wraz z oświetleniem ulicznym (2,6%).

Cele strategiczne:

Redukcje emisji gazów cieplarnianych o 1580,55 [Mg CO₂/rok]

Wzrostu udziału OZE w zużyciu energii finalnej o 4087,09 [MWh/rok]

Zmniejszenie zużycia energii finalnej o 5706,31 [MWh/rok]

Działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych na terenie Gminy Grudusk:

- zwiększenie efektywności energetycznej budynków w Gminie,
- monitoring emisji substancji niebezpiecznych do powietrza
- wykorzystanie alternatywnych źródeł energii (OZE),
- gazyfikacja Gminy,
- modernizacja dróg,
- wdrażaniu procedur administracyjnych on-line, dzięki czemu mieszkańcy będą mogli załatwić swoje sprawy w urzędach bez konieczności wychodzenia z domu i przemieszczania się).

- budowa ścieżek rowerowych

Działania na rzecz zwiększenia wykorzystywania energii z OZE na terenie Gminy Grudusk:

- wsparcie mieszkańców w wykorzystaniu OZE,
- wdrażanie rozwiązań opartych o OZE w budynkach użyteczności publicznej,
- zasilanie oświetlenia ulicznego energią odnawialną,
- stworzenie systemów typu SMART z wykorzystaniem energii odnawialnej.

Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej budynków na terenie Gminy Grudusk:

- termomodernizacja budynków,
- wykorzystanie nowoczesnych systemów grzewczych,
- wykorzystanie instalacji opartych o odnawialne źródła energii,
- wykorzystywanie energooszczędnych urządzeń w życiu codziennym.

Na terenie Gminy Grudusk należy podejmować działania mające na celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców, poprzez:

- promowanie gospodarki niskoemisyjnej,
- kształtowanie postaw pro środowiskowych u dzieci i młodzieży,
- szkolenia pracowników Gminy,
- wdrażanie zielonych zamówień publicznych czyli m.in. wykorzystywaniu sprzętu o niskim zużyciu energii,
- promowanie biopaliw w pojazdach,
- promowanie zasad zrównoważonego transportu

Realizacja Programu „Czyste powietrze”

Emisja w sektorze mieszkaniowym związana jest głównie z niską efektywnością energetyczną budynków oraz wykorzystywaniem węgla w domowych piecach (często starego typu). Zwiększenie efektywności energetycznej budynków polegać będzie m.in. na ich dociepleniu, wykorzystaniu efektywnych źródeł energii, w tym energii pochodzącej z OZE.

W dniu 24.07.2019 r. Gmina Grudusk zawarła Porozumienie 74/2019 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, który wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje program priorytetowy „Czyste powietrze”. Celem Programu jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

Podpisane Porozumienie ustala zasady wspólnej realizacji Programu na terenie Gminy Grudusk w celu obsługi Wnioskodawców Programu w procesie składania wniosków i uzyskiwania dofinansowania. Wnioski mieszkańców po wstępnej weryfikacji przekazywane są do WFOŚiGW Wydział Zamiejscowy w Ciechanowie.

W 2019 r. w ramach Programu „Czyste powietrze” do Urzędu Gminy wpłynął 1 wniosek.

Gmina Grudusk promuje i udziela informacji mieszkańcom, o korzyściach i możliwościach zakupu i montażu kolektorów słonecznych, ogniw fotowoltaicznych, dzięki czemu zwiększy się udział energii pochodzącej z OZE.

Przygotowywanie programu gazyfikacji gminy przyczyni się do likwidacji domowych palenisk i obniżenia niskiej emisji. Gmina Grudusk planuje wdrażanie rozwiązań opartych o odnawialne źródła energii w pozostałych budynkach użyteczności publicznej (budynek Urzędu Gminy został poddany kompleksowej termomodernizacji w roku 2017), wymiany oświetlenia na energooszczędne oraz wykorzystywaniu sprzętu o niskim zużyciu energii.

Sektor transportu to kolejna niewdzięczna grupa nad którą gmina nie ma dużej kontroli. Działania pozwalające na obniżanie niskiej emisji to głównie promowanie zasad zrównoważonego transportu oraz modernizacja dróg i budowa ścieżek rowerowych.

W roku 2019 na terenie Gminy Grudusk nie prowadzono modernizacji istniejących dróg oraz nie powstały nowe ścieżki rowerowe.

Program przeciwdziałania bezdomności zwierząt.

Rada Gminy Grudusk przyjęła Uchwałę Nr 51/VI/2019 z dnia 28 marca 2019r. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grudusk w 2019 roku, w ramach którego:

- zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom poprzez utrzymywanie ich w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt Sp. c. z siedzibą w Radysach 13,12-230 Biała Piska, wskazuje gospodarstwo rolne położone na terenie gminy w celu zapewnienia miejsca dla zaginionych zwierząt gospodarskich,
- zapewnia całodobową opiekę weterynaryjną bezdomnym zwierzętom i dziko żyjącym na wypadek następstw zdarzeń drogowych (podpisano umowę z Gabinetem Weterynaryjnym „TAURUS” z siedzibą w Grudusku przy ul. Mościckiego 15, 06-460 Grudusk),
- zapewnia opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.

W ciągu 2019 roku odłowiono z terenu gminy Grudusk łącznie 6 psów bezpańskich.

W 2019 roku Gmina Grudusk zapewniła opiekę 27 psom.

Adoptowanych zostało w ciągu całego roku 7 psów.

Na realizację ww. zadań w budżecie Gminy na rok 2019 zabezpieczono środki finansowe w wysokości 50.750,00 zł, w tym na:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt (w tym obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku) – kwota: 46.000,00 zł)
- odławianie bezdomnych zwierząt – kwota: 3.000,00 zł,
- opiekę i dokarmianie wolno żyjących kotów – kwota: 1.750,00 zł.

W sytuacji ujawnienia rannego zwierzęcia, utrzymywano stałą współpracę z Gabinetem Weterynaryjnym „TAURUS”

W roku 2019 otrzymano jedno zgłoszenie dotyczące rannego łosia, któremu udzielono pomocy weterynaryjnej. Koszt usługi wyniósł 243,00 zł.

Łączny koszt rzeczywisty realizacji zadań założonych w przedmiotowym programie w analizowanym roku sprawozdawczym wyniósł 48.163,00 zł, w tym utrzymanie bezdomnych psów w Schronisku 47.920,00 zł.

W grudniu 2019 r. w trybie zapytania ofertowego, przeprowadzonego zgodnie z procedurą wynikającą z obowiązującego w Gminie Grudusk Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro, na realizację zadania: „Wyłapywanie oraz zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Grudusk” w latach 2020-2022 wyłoniono podmiot tj. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt Sp. c. w m. Radysy koło Białej Piskiej. W przedmiotowym postępowaniu złożone zostały dwie oferty.

Obaj wykonawcy spełniali wszystkie warunki wymagane przez prawo i Zamawiającego do zawarcia umowy, przy czym Zamawiający zgodnie z kryterium oceny ofert wybrał tańszą ofertę, jednakże przedsiębiorstwo to odstąpiło od zawarcia umowy z Gminą Grudusk na realizację przedmiotowego zadania, dlatego też Gmina Grudusk podpisała umowę z kolejnym podmiotem tj. Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Radysach k. Białej Piskiej.

IX. BEZPIECZEŃSTWO

Urząd Gminy Grudusk realizuje zadania z zakresu bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w ramach zadań zleconych, nadzorowanych przez Wojewodę Mazowieckiego, jak też w oparciu o zadania własne.

Zadania zlecone to przede wszystkim zadania z zakresu powszechnego obowiązku obrony, kwalifikacji wojskowej i obrony cywilnej.

Natomiast do sfery zadań własnych zaliczyć należy sprawy dotyczące zarządzania kryzysowego, współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz ochrony przeciwpożarowej, opartej na Ochotniczych Strażach Pożarnych, przede wszystkim w zakresie zabezpieczenia gotowości bojowej tych jednostek.

Celem obrony cywilnej jest ochrona ludności, zakładów pracy, urządzeń użyteczności publicznej, dóbr kultury oraz ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w każdej sytuacji.

Podjęcie działań ratowniczych może nastąpić w dowolnym miejscu i o dowolnej porze.

W każdym zdarzeniu głównym celem prowadzonych działań ratowniczych będzie podejmowanie wszystkich możliwych przedsięwzięć zmierzających do ratowania życia, zdrowia i mienia ludności znajdującej się w rejonie zdarzenia, a także dóbr gospodarki narodowej.

Wszystkie przedsięwzięcia OC mają za zadanie odpowiednie przygotowanie niezbędnej ilości sił i środków i efektywnego ich użycia w sytuacjach tego wymagających, jednak przede wszystkim mają przygotowywać do pełnej realizacji zadań przewidywanych na okres zagrożenia i wojny.

Zasadniczą rolą „zarządzania kryzysowego” jest wskazanie organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, ich zadań oraz zasad działania w sytuacjach kryzysowych.

Przez *sytuację kryzysową* należy rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

Przez zarządzanie kryzysowe należy rozumieć działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu infrastruktury krytycznej.

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze Gminy jest Wójt Gminy. Organem pomocniczym (doradczym) Wójta Gminy w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Głównym celem „zarządzania kryzysowego Gminy Grudusk” jest zapewnienie społeczeństwu gminy podstawowych warunków ochrony przed niebezpieczeństwami związanymi z występowaniem klęsk żywiołowych oraz innych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego ma umożliwić harmonijne współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji samorządowej działających na obszarze gminy i sprawne kierowanie ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach.

Sily i środki jakimi dysponuje Wójt Gminy

1. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego – działający na podstawie ustawy o zarządzaniu kryzysowym, dysponowany zgodnie z procedurami reagowania kryzysowego, określonymi w Planie Zarządzania Kryzysowego Gminy Grudusk.
2. Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego – działanie centrum oparte jest o system łączności stacjonarnej i komórkowej urzędu Gminy Grudusk. Obsadę osobową Centrum stanowią: Zespół Kierowania Wójta Gminy Grudusk, obsada Stałego Dyżuru, Drużyna Wykrywania i Alarmowania. Głównym celem działania Centrum jest wspomaganie działań Wójta Gminy w wykonywaniu zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej na terenie Gminy Grudusk i współdziałanie z innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi w tym zakresie.
3. Formacje Obrony Cywilnej – do działania powołano następujące formacje:
 - Samodzielny Pluton Ratownictwa Ogólnego
 - Drużyna Wykrywania i Alarmowania
 - Drużyna Ochrony Zwierząt Gospodarskich i Pasz
 - Punkty Alarmowania.
4. Jednostki organizacyjne gminy – dysponowane zgodnie z procedurami reagowania kryzysowego.
5. W ramach współdziałania z organami szczebla wyższego:
 - jednostki policji i straży pożarnej
 - służba zdrowia i służba weterynaryjna
 - siły i środki Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego

- siły i środki Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego
- inne siły, których użycie uzależnione będzie od rodzaju zagrożenia, dysponowane według własnych procedur reagowania kryzysowego.

6. Siły i środki do ochrony ludności, które będą użyte w ramach świadczeń na rzecz obrony kraju, ujęte w „Zbiorze zestawień informacji wchodzących w skład bazy danych o możliwościach użycia sił i środków ratowniczych do ochrony ludności”.

W roku 2019 w zakresie spraw wojskowo-obronnych, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej zrealizowano następujące zadania:

- realizowano zadania związane z organizacją i przygotowaniem kwalifikacji wojskowej mężczyzn ur. w 2000 roku (przygotowanie rejestru na potrzeby kwalifikacji, listy stawiennictwa, wezwań, zawiadomień, współdziałanie w tym zakresie z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego itp., uczestnictwo w kwalifikacji wojskowej w dniu przewidzianym dla Gminy Grudusk);

- dokonano aktualizacji „Planu Akcji Kurierskiej”, w ramach tych działań, w porozumieniu z Wojskową Komendą Uzuppełnień, powołano nowe osoby funkcyjne – kurierów;

- dokonano aktualizacji następujących dokumentów i planów:

- * Plan ochrony informacji niejawnych
- * Plan przygotowań podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa
- * Plan ochrony zabytków
- * Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy na czas „W”
- * Plan operacyjny Gminy Grudusk w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny
- * wprowadzono niezbędne poprawki aktualizacyjne: w dokumentacji Stanowiska Kierowania Wójta Gminy, w Planie Dotychczasowego Miejsca Pracy i w Planie Zastępczych Miejsc Pracy, w Planie Stałego Dyżuru.

- w ramach współdziałania z Wojskową Komendą Uzuppełnień realizowano zadania związane z nakładaniem świadczeń rzeczowych i osobistych na rzecz obrony kraju;

- opracowano i realizowano plan szkolenia obronnego, którego głównym celem było przygotowanie kadry kierowniczej i zespołów (grup) zadaniowych wchodzących w skład Stanowiska Kierowania do działania w sytuacji wystąpienia zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, kształtowanie umiejętności współdziałania z dowództwami i jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicznych;

- dokonano aktualizacji Planu Zarządzania Kryzysowego, Planu Obrony Cywilnej Gminy Grudusk oraz Planu ewakuacji III stopnia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny;

- dwukrotnie w ciągu roku aktualizowano „Zbiór zestawień informacji wchodzących w skład bazy danych o możliwościach użycia sił i środków ratowniczych do ochrony ludności”, aktualne dane przekazano do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego;

- prowadzono prace nad stworzeniem nowego projektu organizacji i funkcjonowania Formacji Obrony Cywilnej;
- realizowano plany szkolenia członków Formacji Obrony Cywilnej oraz ludności;
- współdziałano z jednostkami administracji wojskowej w realizacji zadań zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
- utrzymywano stały nadzór nad sprawnością techniczną łączności radiotelefonicznej w Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody, przeprowadzano raz w tygodniu sprawdzenie łączności radiowej (*każdy wtorek godz. 9.00*);
- dokonano aktualizacji:
 - * bazy danych dotyczącej zapewnienia dostaw wody, ochrony płodów rolnych, zwierząt gospodarskich, produktów żywnościowych, pasz ujęć i urządzeń wodnych,
 - * bazy danych dotyczącej publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych oraz awaryjnych źródeł zasilania w energię w wyznaczonych obiektach;
- nadzorowano odpowiednie warunki przechowywania, konserwacji, eksploatacji i remontu sprzętu OC w magazynie gminnym

OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH

Przedmiotem ochrony w Urzędzie Gminy Grudusk są informacje niejawne oznaczone klauzulą „poufne” i klauzulą „zastrzeżone”.

Plan ochrony informacji niejawnych jest dokumentem określającym sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „poufne” i „zastrzeżone” w komórkach organizacyjnych Urzędu Gminy, a także sposoby zapewnienia fizycznego bezpieczeństwa informacji.

Informacje niejawne – to informacje, których nieuprawnione ujawnienie spowodowałoby lub mogłoby spowodować szkody dla Rzeczypospolitej Polskiej, albo byłoby z punktu widzenia jej interesów niekorzystne, niezależnie od formy i sposobu ich wyrażania, a także w trakcie ich opracowywania;

Informacje niejawne o klauzuli „poufne” – to informacje, których nieuprawnione ujawnienie spowoduje szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze polityki międzynarodowej, obronności, porządku publicznego lub bezpieczeństwa obywateli, utrudniłoby wykonywanie ustawowych zadań przez organy, służby lub instytucje odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa, osłabiłoby system finansowy Polski lub naraziłoby na szkodę interesy ekonomiczne lub funkcjonowanie gospodarki narodowej.

Informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” – to informacje, których nieuprawnione ujawnienie może mieć szkodliwy wpływ na wykonywanie przez organy władzy publicznej lub inne jednostki organizacyjne zadań w zakresie obrony narodowej, polityki zagranicznej, bezpieczeństwa publicznego, przestrzegania praw i wolności obywateli, wymiaru sprawiedliwości albo interesów ekonomicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacje niejawne o klauzuli „poufne” i „zastrzeżone” są przechowywane w budynku Urzędu, I piętro - pokój Nr 4. Pokój ten został wyznaczony na Kancelarię Niejawną.

Informacje niejawne o klauzuli „poufne” są przechowywane w szafie metalowej. W uzasadnionych przypadkach podyktowanych względami dłuższego okresu czasu, niezbędnego do realizacji zadań związanych z dostępem do informacji niejawnych, dokumenty o klauzuli „poufne” mogą być wydawane poza Kancelarię Niejawną, ale jedynie w sytuacji, gdy odbiorca dokumentu zapewnia warunki ochrony tych dokumentów, przechowując je w szafach metalowych z odpowiednim zamknięciem.

Szafa metalowa, w której przechowuje się dokumenty o klauzuli „poufne”, jest codziennie po zakończeniu pracy zamykana na klucz i plombowana referentką Urzędu.

Informacje niejawne oznaczone klauzulą „zastrzeżone” są przechowywane w szafie metalowej w Kancelarii Niejawnej, bądź w meblach biurowych zamykanych na klucz, na stanowiskach pracy.

Komputer wykorzystywany wyłącznie do przetwarzania i wytwarzania informacji niejawnych znajduje się w Kancelarii Niejawnej. Uruchomienie komputera następuje wyłącznie po podaniu właściwego hasła, po zakończeniu pracy jest on odłączany z sieci elektrycznej.

Informacje niejawne oznaczone klauzulą „poufne” i „zastrzeżone” są rejestrowane w dzienniku ewidencji w Kancelarii Niejawnej Urzędu.

Dziennik ewidencji jest urządzeniem ewidencyjnym służącym do ewidencjonowania dokumentów niejawnych wytworzonych w Urzędzie, korespondencji niejawnej otrzymanej (wchodzącej) i wysłanej (wychodzącej).

Każdy dokument niejawny przychodzący lub wychodzący z urzędu, rejestruje się w odrębnej pozycji dziennika ewidencyjnego.

Do przyjmowania korespondencji niejawnej wchodzącej w formie listów lub paczek upoważniony jest wyznaczony pracownik. Listy lub paczki zawierające korespondencję niejawną mogą wpływać z zewnątrz jako przesyłki polecane bezpośrednio do Kancelarii Niejawnej lub Sekretariatu Urzędu. Pracownik Sekretariatu po stwierdzeniu, że wewnątrz znajduje się druga koperta oznaczona klauzulą tajności, nie otwiera jej i nie rejestruje w swojej ewidencji, przekazuje ją niezwłocznie Pełnomocnikowi ochrony.

Korespondencji niejawnej skierowanej mylnie nie ewidencjonuje się w Kancelarii Niejawnej, lecz przekazuje łącznie z poprzednim opakowaniem w nowej kopercie właściwemu adresatowi za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Informacje niejawne oznaczone klauzulą „poufne” lub „zastrzeżone” mogą być udostępniane wyłącznie osobie uprawnionej do dostępu do informacji niejawnych o określonej klauzuli niejawności.

Uzyskanie uprawnień do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „poufne” może nastąpić po:

a/ uzyskaniu przez daną osobę poświadczenia bezpieczeństwa, po przeprowadzonym zwykłym postępowaniu sprawdzającym, oraz

b/ odbyciu szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych.

Uzyskanie uprawnień do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” może nastąpić po:

a/ pisemnym upoważnieniu danej osoby przez Wójta Gminy, oraz

b/ odbyciu szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych.

Nadzór nad ochroną informacji niejawnych sprawuje powołany przez Wójta Gminy Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych, który w związku z upływem terminu

ważności „poświadczenia bezpieczeństwa”, odbył wymagane ustawą szkolenie w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i uzyskał nowe poświadczenie, na kolejne 10 lat.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Wiele poczynań władz gminnych skierowanych jest na ochronę przeciwpożarową. Ochrona przeciwpożarowa realizowana jest w Gminie Grudusk w oparciu o następujące jednostki OSP:

- Grudusk w składzie 38 druхів
- Łysakowo w składzie 40 druхів
- Przywilcz w składzie 30 druхів
- Stryjewo Wielkie w składzie 30 druхів
- Mierzanowo w składzie 26 druхів
- Żarnowo w składzie 18 druхів
- Leśniewo Dolne w składzie 12 druхів

Jednostki OSP systematycznie doposaża się w sprzęt specjalistyczny. W roku 2019 udało się pozyskać w sumie około 126 000,00 zł. dofinansowania z zewnątrz, z czego:

- z WFOŚ i GW – 21 180,00 zł
- ze Starostwa Powiatowego w Ciechanowie – 5 000,00 zł
- z PZU – 33 000,00 zł
- z MSWiA – 43 500,00 zł
- z PKN ORLEN – 7 500,00 zł
- z KRSG – 16 000,00 zł

Z wyżej wymienionych środków 5 000,00 zł zostało przeznaczone na remont strażnicy OSP Grudusk.

Samorząd Gminy Grudusk wiele starań wkłada w zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zwraca się uwagę, aby wszystkie drogi były odpowiednio oznakowane.

Szeroko zakrojone działania podejmowane są w zakresie zimowego utrzymania dróg. Zawiera się umowy z prywatnymi właścicielami pługów śnieżnych, co pozwala na utrzymanie przejezdności dróg gminnych. W okresie letnim, przy wykorzystaniu pracowników zatrudnionych w ramach robót dla bezrobotnych, przydrożne drogi są oczyszczane z zarośli.

Gmina wiele czyni w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego obywateli.

Realizując założenia ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, systematycznie przeprowadza się selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

W Grudusku funkcjonuje oczyszczalnia ścieków,

Bezpieczeństwo danych osobowych

W 2019 roku po nowelizacji ustawy z dnia 21 lutego 2019r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, Inspektor Ochrony Danych osobowych w porozumieniu z Administratorem Danych osobowych przeprowadził zebranie z pracownikami w dniu 5.06.2019 roku. Celem zebrania było:

- omówienie zmian w kodeksie pracy wynikających z nowelizacji ustawy (zfśś)
- przypomnienie przestrzegania zasad bezpieczeństwa
- identyfikacja potencjalnych zagrożeń mogących wpłynąć na ochronę danych osobowych
- omówienie zasad udostępniania danych osobowych osobom trzecim i instytucjom do tego upoważnionym

- bezpieczeństwo teleinformatyczne

Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził wewnętrzny audyt bezpieczeństwa danych osobowych (raport z audytu z dnia 15.11.2019 r.). Ponadto w dniu 25.11.2019 przeprowadzono analizę ryzyka zaistniałego incydentu z naruszenia ochrony danych osobowych oraz dokonano stosownego zgłoszenia do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Reasumując należy stwierdzić, że wszystkie dotychczas wprowadzone dokumenty (Polityka Bezpieczeństwa, Procedura Alarmowa, Instrukcja Zarządzania Systemem Informatycznym) oraz środki bezpieczeństwa są dostosowane do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) - tzw. RODO.

X. POLITYKA SPOŁĘCZNA

1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje sytuację w gminie Grudusk.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest budżetową jednostką organizacyjną gminy Grudusk, utworzoną w celu realizacji zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej. Działalność ośrodka jest finansowana w zakresie zadań własnych ze środków budżetu gminy, a w zakresie zadań zleconych ze środków przekazywanych przez administrację rządową. Zatrudnionych było na dzień 31.12.2019 roku 14 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty 13,5 tym: 1 kierownik ośrodka; 2 specjalistów pracy socjalnej, 2 pracowników do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, księgową (½ etatu), 1 asystent rodziny i 7 opiekunek świadczących usługi opiekuńcze.

2. Wydatki budżetowe w dziale pomocy społecznej

Ogółem wydatki na zadania realizowane z ustawy o pomocy społecznej w 2019 r. wyniosły: **341 827,10 zł.** z tego:

Na zadania finansowane z budżetu państwa **72 890,66 zł.** Kwota ta została wydatkowana na:

Zasiłki stałe – **31 662,26 zł.**

Zasiłki okresowe – **10 378,75 zł.**

Realizacja programu

„Posiłek w szkole i w domu” - **28 000,00 zł.**

Składka zdrowotna od osób otrzymujących zasiłek stały – **2 849,65 zł.**

Na zadania finansowane z budżetu gminy **295 162,62 zł.** Kwota ta została wydatkowana na:

Zasiłki celowe i w naturze – **19 226,18 zł.**

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” w tym koszt posiłków */Lista Dyrektora /* - **7 000,00 zł.**

Usługi opiekuńcze – **268 936,44 zł.** - refundacja z Urzędu Pracy na zatrudnienie opiekunek w wysokości **30 557,45 zł.** Wpływy od usługobiorców za świadczone usługi wynoszą **74 684,64 zł.**

Udział środków własnych gminy w stosunku do ogólnego budżetu wyniósł **76,7%**, a **23,3%** środków otrzymano z budżetu państwa.

3. Wydatki budżetowe w dziale świadczeń rodzinnych

Ze świadczeń rodzinnych w 2019 r. skorzystało 191 rodzin na łączną kwotę **1 026 873,58 zł.** w tym:

- zasiłków rodzinnych a tym samym liczba dzieci, na które przyznano to świadczenie wyniosła ogółem 274 na ogólną kwotę **385 813,99 zł.**
- świadczenie rodzicielskie – 104 świadczenia na kwotę **96 618,00 zł. / 9 rodzin /**
- jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka wypłacono 28 świadczenia na kwotę **28 000,00 zł.**
- zasiłki pielęgnacyjne – 526 świadczeń na kwotę **99 307,00 zł /45 rodzin /**
- świadczenia pielęgnacyjne – 93 świadczenia na kwotę: **147 219,00 zł / 9 rodzin /**
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 136 świadczeń **83 880,00 zł. / 9 rodzin /**
- zasiłki dla opiekuna– 43 świadczenia na kwotę **26 660,00 zł. / 3 rodziny /**
- świadczenie wychowawcze wypłacono dla 690 dzieci na kwotę **3 246 814,85 zł. / 417 rodzin /**
- świadczenie dobry start wypłacono dla 480 dzieci na kwotę **144 000,00 zł. / 324 rodziny /**

Ośrodek w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 13 rodzin, a 23 dzieci na ogólną kwotę **142 732,00 zł.** W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. GOPS otrzymał kwotę **30 806,31 zł – 21,5% do wypłaconych** tytułem ściągniętych przez komornika należności od dłużników alimentacyjnych.

W 2019 roku Ośrodek zarejestrował 30 dłużników alimentacyjnych w tym 18 zamieszkałych na terenie gminy Grudusk mających zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z którymi przeprowadzono postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

4. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Gmina Grudusk na dzień 31.12.2019 r. liczyła 3 648 mieszkańców. W 2019 r. ze świadczeń finansowych, rzeczowych i usług opiekuńczych skorzystało 87 rodzin, w których żyje 239 osób. Większość z tych rodzin korzysta więcej niż z jednej formy pomocy, a mianowicie:

- z pomocy finansowej skorzystało 43 rodziny
- z pomocy rzeczowej skorzystało 59 rodzinach
- z usług opiekuńczych 17 rodzin.

Pomoc pieniężna to ogół świadczeń pieniężnych, z których korzystają osoby i rodziny. Środki te kierowane są do poszczególnych osób i rodzin obligatoryjnie lub fakultatywnie. Pomoc rzeczowa to posiłki w stołówce szkolnej dla dzieci, zakup opału, leków i art. żywnościowych.

Najczęściej występującym powodem trudnej sytuacji życiowej klientów GOPS było w dalszym ciągu bezrobocie 38 rodzin, ubóstwo 25 rodzin, długotrwała lub ciężka choroba 44 rodziny, niepełnosprawność 27 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa 16 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 17 rodzin w tym rodziny wielodzietne 1 i rodziny niepełne 14, alkoholizm 5 rodzin i bezdomność 3 osoby, 1 rodzina z powodu zdarzenia losowego.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Grudusk za 2019 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w

kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji. Analiza danych ukazuje nakładanie się na siebie różnych problemów społecznych w rodzinach korzystających ze wsparcia GOPS. Zatem konieczne jest zapewnienie odpowiednich środków finansowych na świadczenia w formie pieniężnej, niepieniężnej oraz usług opiekuńczych dla osób starszych, niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania. Z danych demograficznych wynika, że mamy dużą grupę osób w wieku poprodukcyjnym. W 2019 r. funkcjonował Klub Senior+ z 20 miejscami. Konieczne jest zapewnienie w budżecie środków finansowych na działalność Klubu.

Wskazana jest dalsza realizacja działań związanych ze wspieraniem rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Zabezpieczenie środków finansowych dla tych rodzin na wsparcie finansowe i zatrudnienie asystenta rodziny. Dalsza realizacja programów osłonowych dla osób i rodzin najuboższych zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym oraz utrzymanie zasobów kadrowych tut. Ośrodka na poziomie zabezpieczającym realizację wszystkich zadań określonych w ustawach szczegółowych z obszaru polityki społecznej.

5. Pozostała działalność

Praca socjalna to termin, którym można opisać wszystko to, co wykonuje pracownik socjalny w Ośrodku Pomocy Społecznej. Chodzi o pracownika bezpośrednio kontaktującego się z klientami/podopiecznymi i aktywnie uczestniczącego w planowaniu i udzielaniu pomocy. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społeczności lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Pracownik socjalny powinien przyczyniać się do wzmocnienia zdolności swoich podopiecznych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów oraz aktywizować zawodowo i społecznie. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest organizowane przez pracowników tut. Ośrodka osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizowane było przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego. Natomiast z porad psychologa najczęściej korzystały osoby doznające przemocy w rodzinie oraz borykające się z problemami opiekuńczo- wychowawczymi. Celem poradnictwa było zidentyfikowanie problemu oraz odnalezienie satysfakcjonującego rozwiązania. W 2019 roku psycholog pracował z 14 osobami.

W roku 2019 r. pracownicy socjalni Ośrodka udzielili pomocy tylko w formie pracy socjalnej 134 rodzinom, w których żyje 340 osoby. Ciągłe wzrasta liczba osób i rodzin, które na swojej drodze życiowej napotykają różnorodne problemy (brak pracy, brak źródła dochodu lub niskie dochody, choroba, niepełnosprawność, niezaradność, alkoholizm, przemoc, śmierć osoby bliskiej, samotność itd.). Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, na podstawie tej diagnozy podejmują różne formy pracy socjalnej ukierunkowane na rozwiązywanie problemów oraz usamodzielnienie rodziny. To działalność ułatwiająca osobom i rodzinom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Oznacza to, że każda osoba będąca w trudnej sytuacji życiowej - również osoba z problemem przemocy - może zwrócić się o pomoc do pracownika socjalnego. Pisane formy

pracy socjalnej stanowią praktycznie tylko dwa wyjątki: Kontrakt socjalny i Niebieska karta.

Pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- udziela kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Procedura Niebieskiej Karty obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

W 2019 roku pracownicy socjalni realizowali pracę socjalną we wszystkich rodzinach, w których prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. W 2019 roku w 5 rodzinach.

Kontrakt socjalny

W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego oraz osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc), w ramach wspólnie podejmowanych działań. W związku z tym, kontrakt socjalny może być zawierany w określonym etapie metodycznego działania, po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Odmowa zawarcia lub niedotrzymanie postawień kontraktu przez osobę lub rodzinę może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Inne formy pracy socjalnej

Pomoc w kompletowaniu dokumentów do Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w celu ustalenia niepełnosprawności dla 9 osób.

Pomoc w pisaniu różnych pism urzędowych oraz wypełnianiu dokumentów do różnych urzędów i instytucji dla podopiecznych ośrodka i innych osób, które zwróciły się o ww pomoc.

Niebieska karta

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, Oświaty i Ochrony Zdrowia obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”. Niebieskie Karty zakłada się dla rodzin dotkniętych przemocą. W 2019 powyższe procedury prowadzono w 5 rodzinach.

Działania na rzecz środowiska lokalnego

W 2019 roku GOPS przy współpracy z GOKiS, nauczycielami Zespołu Placówek Oświatowych w Grudusku i nauczycielami Szkoły Podstawowej w Humięcinie zorganizował festyn z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Głównymi celami tej imprezy była popularyzacja aktywnych form spędzania czasu wolnego, jego urozmaicenie oraz integracja społeczności lokalnej. Zorganizowane zostały konkursy i zabawy rekreacyjno – sportowe, zajęcia plastyczne oraz inne zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci. Uczestnicy konkursów zostali nagrodzeni upominkami. Na festyn przybyło około 250 dzieci.

Organizacja wypoczynku letniego

Pracownicy Ośrodka organizują przy współpracy z innymi instytucjami czas wolny dzieci i młodzieży w czasie wakacji. W 2019 roku z wyjazdu na kolonie letnie skorzystało 28 dzieci w tym: Jastrzębia Góra – 14; Stegna 10 i „Pogodne lato” w Gorzewie 4. Wspólnie z Zespołem Placówek Oświatowych w Grudusku zorganizowano półkolonie letnie dla 30 dzieci. Półkolonie trwały od 01.07.2019 r. do 12.07.2019 r.

6. Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Grudusku działa od grudnia 2011 roku

Zadania:

1. realizowanie działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
 2. integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu, w szczególności:
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie (np. zbieranie danych od lokalnych podmiotów, prowadzenie statystyk, obserwacja, monitorowanie życia społecznego, gromadzenie i analizowanie uwag instytucji pracujących na niwie społecznej),
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku (np. współpracowanie z różnymi podmiotami działającymi lokalnie, zapraszanie ich do współdziałania w rozwiązywaniu problemów społecznych, inicjowanie działań sprzyjających rozwijaniu umiejętności rodzicielskich, także działań profilaktycznych dla grup ryzyka na podstawie lokalnych analiz),
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym (np. powoływanie Grup Roboczych uprawnionych do działań w konkretnych sprawach, wydawanie lokalnych informatorów, plakatów, uruchamianie linii telefonicznych, prowadzenie lokalnych kampanii i programów),
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie (np. występowanie do Starosty Powiatu/PCPR o podejmowanie i realizowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, także innych przedsięwzięć pomagających budować ich kompetencje i umiejętności społeczne).
- Zespół Interdyscyplinarny jako organ inicjujący, decydujący, wspierający, integrujący, koordynujący i monitorujący efekty działań służb czuwa nad realizacją powierzonych zadań. Procedura Niebieskiej Karty uruchamiana jest przez służby pierwszego kontaktu, którymi są:

Policja, Służba Zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe.

W 2019 roku Zespół odbył 6 posiedzeń. Prowadził Procedurę Niebieskiej Karty w 5 rodzinach.

7. Realizacja Gminnego Programu wspierania rodziny na lata 2017 - 2019

Realizatorem Programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wyznaczony jako jednostka organizacyjna gminy do realizacji zadań.

Zadania mające na celu wspieranie rodziny realizowane były między innymi poprzez;

- 1/ prowadzenie pracy socjalnej,
- 2/ wspieranie rodziny poprzez przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej
- 3/ zatrudnienie asystentów rodziny,
- 4/ współfinansowanie pobytu dzieci w zastępczych formach opieki,
- 5/ prowadzenie poradnictwa specjalistycznego : w tym psychologicznego, prawnego i socjalnego.
- 6/ organizowanie rodzinnych spotkań, festynów i innych imprez promujących wspólne spędzanie czasu wolnego
- 7/ organizacja i współorganizacja wypoczynku letniego dla dzieci

Osoby, do których pracownik socjalny dociera podczas wywiadów środowiskowych są często sfrustrowane, bezradne i rozgoryczone. Oczekują od nas pomocy, nie zawsze finansowej. Pracownicy udzielają wsparcia informacyjnego, wskazują organizacje lub instytucje, które są w stanie tej rodzinie pomóc. Pracownicy socjalni pomagają w łagodzeniu konfliktów rodzinnych. Takie działanie nazywane pracą socjalną, nie ma swojego całkowitego odzwierciedlenia w dokumentacji i jest niewymierne. Jest to wiele godzin pracy poświęconych na udzielaniu porad, informacji, pomocy w załatwianiu spraw podopiecznych, są to interwencje osobiste pracowników w Szkołach. Ośrodku Zdrowia, ZUS, KRUS, PUP, Rejonie Energetycznym itp.

W ramach realizacji zadania Ośrodek Pomocy Społecznej w Grudusku zatrudnił na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy I asystenta rodziny.

Działania, które podejmował asystent rodzin skupiały się między innymi na:

- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- współpracy z instytucjami pomocowymi np. Szkołą, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Sądem Rejonowym w Ciechanowie, Komendą Powiatową Policji w Ciechanowie, Ośrodkiem Zdrowia.
- podnoszeniu wśród rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez rozmowy edukacyjne,
- poprawie sytuacji materialno-bytowej rodzin poprzez zorganizowanie zbiórek: ubrań, zabawek, sprzętów gospodarstwa domowego i innych potrzebnych rzeczy,
- przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez kierowanie członków rodzin do Punktu w Grudusku na rozmowy z Instruktorem Terapii i Psychologiem,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, asystenci towarzyszyli członkom rodzin w różnych instytucjach, świadczyli pomoc w zakresie pisania różnych pism i wniosków,
- motywowanie do podejmowania przez rodziny działań zmierzających do

poprawy relacji między jej członkami.

Ponadto w trakcie wizyt domowych asystent rozmawiał o kwestiach należytego prowadzenia gospodarstwa domowego, umiejętności dbania o siebie czy prawidłowego odżywiania. Ze względu na niegospodarność w rodzinie asystent próbował wpłynąć na racjonalne i zaplanowane wydatkowanie budżetu rodzinnego oraz zachęcał do aktywizacji zawodowej. W przypadku rodzin biologicznych w których znajdowała się młodzież szkolna monitorowano sytuację w szkołach, a w razie deficytów podejmowano próbę interwencji i przeciwdziałania zachowaniom negatywnym. Często był pośrednikiem w rozmowach między rodzicami, a przedstawicielami szkół, pomagali w opracowywaniu planów pomocy i pomagali rodzicom wdrażać je w życie.

Na podstawie złożonych wniosków przez pracowników socjalnych opieką asystenta rodziny w roku 2019 zostały objęte 4 rodziny.

Współfinansowanie pobytu dziecka w zastępczych formach opieki

W ramach realizacji zadania związanego ze wspieraniem rodziny Ośrodek poniósł koszty związane ze współfinansowaniem pobytu 2 dzieci w systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą jest to zadanie własne gminy. W roku 2019 wydatkowano na ten cel kwotę 1 045,18 zł. Gmina poniosła wydatek w wysokości 10% całego kosztu pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Poradnictwo specjalistyczne.

Rodziny i osoby z naszej gminy mają bezpłatny dostęp do pomocy specjalistycznej prawnej, psychologicznej i socjalnej.

Organizacja festynów rodzinnych i współudział w kosztach, które pochodziły z Programu. W roku 2019 dofinansowano kwotę 13 284,00 zł.

Gmina uczestniczy aktywnie w wspieraniu rodzin wielodzietnych, poprzez realizację Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny /Dz.U. z 2019 r. poz. 1390 z późn. zm. / Karta jest wydawana bezpłatnie. W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 209 kart, w tym 167 dla rodziców i 42 dzieci.

8. Realizowany był Program "Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019".

Zatrudniony był 1 asystent rodziny od dnia 02.01.2019 r. do 31.12.2019 r. na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Wsparciem i pomocą asystenta objętych było 4 rodziny, w których wychowuje się 7 dzieci. Łączny koszt zatrudnienia asystenta rodziny wyniósł 24 625,57 zł. Sfinansowanie z budżetu gminy wyniosło 13 449,57 zł a z dotacji rządowej 11 176,00 zł.

W czerwcu zorganizowano festyn rodzinny. Koszt realizacji zadania sfinansowano ze środków własnych gminy w kwocie 13 284,00 zł.

Opłacano koszt utrzymania dzieci w 1 rodzinie zastępczej, który wyniósł 1 045,18 zł.

9. Realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2019 roku.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2019 roku w gminie Grudusk wynosił 60. Ważne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych posiadało 9 przedsiębiorców na 10 punktów. Wydane zezwolenia wg podziału na zawartość alkoholu:

Do 4,5% alkoholu oraz piwa - 10

Od 4,5% do 18% alkoholu - 8

Powyżej 18% alkoholu - 7

Nie było wydania zezwolenia jednorazowego.

Z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskano kwotę **30 259,43 zł**. Budżet w kwocie **29 200,90 zł**. zł. wydatkowano na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w wysokości **28 701,03 zł** i **499,87 zł**. wydatkowano na realizację programu narkomanii. Pozostała do wykorzystania kwota **1 058,53 zł**.

Działania profilaktyczne w roku 2019

Punkt informacyjno-konsultacyjny – miejsce pierwszego kontaktu osób i rodzin z problemem alkoholowym. Punkt jest czynny w środy od godz. 8.00 do 10.00 i w piątki od 18.00 do 20.00 . W 2019 roku Punkt odwiedziło /poza grupą AA/ 19 osób, korzystając z informacji i porad 23 razy. Wszczęto procedurę do podjęcia leczenia odwykowego dla 7 osób. W 3 przypadkach konsultant kontaktował się z potrzebującymi w ich miejscu zamieszkania.

W ramach piątkowych godzin prowadzona jest grupa samopomocowa AA „OAZA” dla osób uzależnionych. Grupa wpisana jest do krajowego rejestru AA od marca 2002 roku. Grupa samopomocowa ma charakter rotacyjny i dobrowolny. W 2019 roku regularnie uczęszczało 4 członków.

W 2019 roku odbyło się 6 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównymi tematami posiedzeń było opiniowanie postanowień niezbędnych do wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, opracowanie i nadzór nad prawidłową realizacją gminnego programu przyjętego przez Radę Gminy na dany rok oraz omawianie wszelkich spraw bieżących wynikłych między posiedzeniami Komisji. Komisja utrzymuje stały kontakt z Dzielnicowym, Ośrodkiem Zdrowia w Grudusku, Sądem Rejonowym w Ciechanowie, Prokuraturą w Ciechanowie, Poradnią Odwykową w Ciechanowie i Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Przasnyszu.

Każda osoba zgłaszająca się do członków Gminnej Komisji mogła otrzymać informację o miejscu otrzymania pomocy w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy domowej.

Od stycznia 2016 r. zatrudniony jest w Punkcie Konsultacyjnym Psycholog. Nieprzerwanie pracował w 2019 roku. Pełni dyżury w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grudusku w każdy pierwszy piątek miesiąca w godz. 11⁰⁰ - 14⁰⁰. Zakres działań obejmował pomoc terapeutyczną, mediacyjną konsultacyjną oraz diagnostyczną. Odbiorcami działań pomocowych były osoby indywidualne oraz rodziny. Pomoc indywidualna dotyczyła zarówno dorosłych jak i dzieci i wykonywana była w formie terapii, działań wsparcia, doradztwa, konsultacji, mediacji. W trakcie trzech godzin zegarowych pracy z pomocy korzystało średnio pięć osób. W ciągu roku Psycholog pracował z 14 osobami. Koszt zadania wyniósł **22 011,24 zł**.

W dniach od 4 do 5 stycznia 2019 r. 4 osoby uczestniczyły w „Rekolekcjach w ciszy” zorganizowanych przez Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu. Koszt realizacji zadania wyniósł **1 000,00 zł**.

W miesiącu marcu 2019 roku 28 dzieci ze Szkoły Podstawowej w Grudusku uczestniczyło w spektaklu teatralnym z elementami profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie w Przasnyszu. Koszt realizacji zadania wyniósł **1 080,00 zł**.

W miesiącu kwietniu 2019 roku w Zespole Placówek Oświatowych w Grudusku odbył się „Dzień Zdrowia i Profilaktyki” pod hasłem „Recepta Na Zdrowie”. Uczestnikami uroczystości były dzieci z oddziałów zerowych i uczniowie klas I-VIII Szkoły Podstawowej oraz klasy III Gimnazjum obecne w tym dniu w Szkole / 245 dzieci /. Koszt realizacji zadania wyniósł **1 199,79 zł**.

W dniu 8 czerwca 2019 r. zorganizowano bezpłatny wyjazd integracyjno-trzeźwościowy dla mieszkańców gminy na Mazury do Klasztoru w Wigrach. W wyjeździe uczestniczyło 40 osób.

W miesiącu wrześniu 2019 r. 5 dzieci z Zespołu Placówek Oświatowych w Grudusku wzięło udział w programie dydaktyczno-artystycznym w ramach programu „Trzeźwość na co dzień”. Ponadto dzieci uzdolnione wokalnie wzięły udział w konkursie piosenki „Wygraj Szansę”. Koszt realizacji zadania wyniósł **1 080,00 zł**.

W miesiącu grudniu 2019 r. nauczyciele i rodzice dzieci uczęszczających do Szkoły Podstawowej w Grudusku uczestniczyli w szkoleniu z prof. Mariuszem Jędrzejko z Centrum Profilaktyki Społecznej. Szkolenie miało na celu przybliżenie problemu współczesnych zagrożeń wśród dzieci i młodzieży / dopalacze, narkotyki, alkohol, zagrożenia płynące z internetu, uzależnienie od telefonu, komputera itp. /. W ramach szkolenia przekazano do biblioteki szkolnej pakiet książek o tematyce uzależnień. W szkoleniu udział wzięło 30 nauczycieli i ok. 80 rodziców. Koszt realizacji zadania wyniósł **2 330,00 zł**.

Realizacja programu narkomanii za 2019 rok.

W miesiącu kwietniu 2019 roku w Szkole Podstawowej z Oddziałami Gimnazjalnymi w Grudusku zorganizowano imprezę profilaktyczną pod hasłem „Recepta na zdrowie”. Celem spotkania była realizacja zadań wynikających ze szkolnego programu profilaktycznego tj. ukazywanie zagrożeń, jakie niosą za sobą uzależnienia. Podsumowaniem zdobytej wiedzy były konkursy, Za udział dzieci otrzymały nagrody.

W imprezie wzięło udział ok. 200 dzieci.

Koszt realizacji zadania wyniósł **499,87 zł**.

10. Inne obowiązujące programy , strategie

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polegała na:
- realizacji Wieloletniego Programu Wspierania Finansowego Gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu ustanowiony przez Radę Ministrów, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia, poprzez wsparcie finansowe gmin w realizacji zadania własnego w zakresie dożywiania. Ogólny koszt programu wyniósł **35 000,00 zł** z tego dotacja celowa **28 000,00 zł** i środki własne **7 000,00 zł**. Objęto programem ogółem 83 osoby

- realizacji programu "Opieka 75+ . Koszt realizacji wyniósł **36 140,00 zł** i skorzystało 7 osób
- realizacji programu wieloletniego "Senior+" Koszt realizacji zadania wyniósł **119 361,31 zł**. z tego środki własne gminy **71 616,79 zł** i dotacja rządowa **47 744,52 zł**. Wpływy z odpłatności uczestników Klubu Senior+ wyniosły **11 455,00 zł**.

- realizacji programu operacyjnego "Pomoc żywnościowa 2014-2020", z którego skorzystało 270 osób. Pozyskano **14 124,47 kg** żywności na łączną kwotę **100 592,41 zł**.

XI. OŚWIATA

Liczba placówek oświatowych – 2

a) Szkoła Podstawowa im. Ignacego Mościckiego w Humięcinie 20 , 06-460 Grudusk

b) Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku ul. Szkolna 2 , 06-460 Grudusk w skład wchodzi :

- Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego
- Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Grudusku
- Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Grudusku

c) liczba uczniów w szkole Podstawowej im. Ignacego Mościckiego w Humięcinie 20, 06-460 Grudusk

klasa	"0"	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
liczba uczniów	16 w tym: czterolatki -5 pięciolatki -3 sześciolatki -8	5	17	6	-	10	9	6	9
Razem : 78	16	5	17	6	-	10	9	6	9
Ogółem:78	78	5	17	6	-	10	9	6	9

d) liczba uczniów w Zespole Placówek Oświatowych w Grudusku ul. Szkolna 2 , 06-460 Grudusk

klasa		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Punkt przedszkolny	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oddział przedszkolny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
liczba uczniów	-	27	25	30	28	14	44	27	21	32
Razem :	58	27	25	30	28	14	44	27	21	32
Ogółem 306 uczniów	58	27	25	30	28	14	44	27	21	32

e) **Zatrudnienie nauczycieli w szkołach**

	Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku	Szkoła Podstawowa w Humięcinie
Nauczyciele pełnozatrudnieni	33	8
Nauczyciele niepełnozatrudnionych	2	10

f) Dostęp uczniów do szkoły**Szkoła Podstawowa im. Ignacego Mościckiego w Humięcinie 20**

wyszczególnienie	Uczniowie , którzy mają do szkoły		Uczniowie, którzy mają do szkoły		ogółem
	6-latki przedszk. klasy I - III		klasy IV - VIII		
	do 3 km	ponad 3 km	do 4 km	ponad 4 km	
Liczba uczniów ogółem	18	10	27	7	62
dochodzących do szkoły	3	-	1	4	
dowożonych i dojeżdżających	15	12	26	7	58

Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku – Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego

wyszczególnienie	Uczniowie , którzy mają do szkoły		Uczniowie, którzy mają do szkoły		ogółem
	6-latki przedszk. klasy I - III		klasy IV – VIII, klasy III oddziały gimnazjalne		
	do 3 km	ponad 3 km	do 4 km	ponad 4 km	
Liczba uczniów ogółem	73	20	126	46	265
dochodzących do szkoły	55	-	80	-	135
dowożonych i dojeżdżających	18	20	46	46	130

g) pomoc materialna dla uczniów

- liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego – 81
- liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłków szkolnych - 5

h) dowóz uczniów do szkół

- zawarto 5 umów z rodzicami określających zwrot kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego.

Zwrot kosztów w ramach zawartych umów w 2019 r. wyniósł **10.483,11 zł**

Ogółem wydatki na dowożenie uczniów do szkół w 2019 r. wyniosły – **314 973,02 zł**

i) pomoc publiczna DE MINIMIS

- wydano 3 decyzje dla pracodawców dotyczące dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika.

Wydatki ogółem gminy Grudusk na oświatę w 2019 roku wyniosły **4 775 186,97 zł**, z czego: subwencja oświatowa z budżetu państwa stanowiła - **3 396 871,00 zł**, pozostałe środki tj. **1 378 315,97 zł** zostały zabezpieczone ze środków własnych gminy.

Wydatki na poszczególne szkoły kształtowały się następująco:

Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku - 3 733 665,14 zł tj. 12 201,52 zł / 1 ucznia

Szkoła Podstawowa w Humięcinie - 1 041 521,83 zł tj. 15 780,63 zł/ 1 ucznia

Dostęp do Internetu szerokopasmowego :

20Mb/s - Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku

10Mb/s - Urząd Gminy , Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Komunalny

6Mb/s - Gminna Biblioteka Publiczna w Grudusku, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu

XII . KULTURA I SPORT

Podstawowe instytucje kultury w Gminie Grudusk to Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Grudusku i Gminna Biblioteka Publiczna w Grudusku. Funkcje instytucji kultury pełnią również szkoły, w których odbywają się imprezy o charakterze kulturalnym i patriotycznym. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje sieć świetlic wiejskich, które są miejscem spotkań lokalnych a także służą organizacji imprez kulturalnych i integracyjnych.

Liczba woluminów w bibliotekach samorządowych i szkolnych

a) Szkoła Podstawowa im. Ignacego Mościckiego w Humięcinie - 3 979

b) Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku ul. Szkolna 2

–Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Grudusku ul. Szkolna 2 – 15 735

c) Gminna Biblioteka Publiczna w Grudusku Plac Grunwaldu – 12 078

Liczba woluminów w bibliotece gminnej w 2019 r przedstawiała się następująco:

Liczba mieszkań-ców	Liczba mieszkań-ców na 1 placówkę	Liczba zbiorów	Wolumin y na 100 mieszkań-ów	Liczba zakupionyc h woluminów	Zakupion ych wolumin ów na 100 mieszkań ców	Liczba czytelników	Czytelnicy na 100 mieszkańców	Liczba wypożyczeń	Wypożycze nia na 100 mieszkańc ów
3648	3648	12078	329	396	10,8	161	4,4	3185	87

Poniżej przedstawiono liczbę wydarzeń organizowanych w 20189r. przez GOKIS i Gminną Bibliotekę:

- 6 stycznia – koncert Gminnej Orkiestry Dętej z okazji Święta Trzech Króli.
- 13 stycznia – zbiórka, licytacja, występy zespołów wokalnych i tanecznych oraz chóru i orkiestry dętej podczas **27 FINAŁU WOŚP**.
- 28 stycznia - 10 lutego – „**FERIE 2019**”. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. W ramach ferii zorganizowaliśmy wyjazdy:
 - na basen 28 stycznia i 4 lutego,
 - kręgielni 29 stycznia,
 - na kulgig 31 stycznia,
 - do kina - 30 stycznia i 5 lutego
 - na lodowisko 7 lutego.

Ponadto odbywały się zajęcia sportowo – ruchowe **TAEKWONDO** 1 i 8 lutego. Ferie zakończyliśmy **BALEM KARNAWAŁOWYM** dla najmłodszych.

- 8 marca – „**Dzień Kobiet**” – impreza okolicznościowa (występy zespołów wokalnych, tanecznych i recytatorskich).
- 13 kwietnia – „**Misterium Pańskie**” – spektakl teatralny z udziałem społeczeństwa naszej gminy.
- 2 maja – „**Wielka Majówka**” – festyn przed budynkiem głównym GOKiS (gry, konkursy i zabawy dla dzieci i młodzieży oraz zabawa taneczna przy zespole AKTON).
- 2 czerwca – „**Dzień Dziecka**” – impreza okolicznościowa na grodzisku „Zielona Góra”.
- 16 czerwca – „**Gminny Dzień Dziecka**” – impreza na stadionie gminnym.

- 25 - 28 czerwca – „**Gmina Grudusk na palecie**”. Plenerowe warsztaty plastyczne z udziałem zawodowych artystów z powiatu mławskiego, ciechanowskiego i płońskiego.
- 24 czerwca – 31 sierpnia – „**Wakacje 2019**”. Organizacja wyjazdów dla dzieci i młodzieży nad wodę do Warchała. Ponadto dzieci i młodzież miała możliwość brać udział w pozostałych imprezach, organizowanych dla całego społeczeństwa – wymienionych w sprawozdaniu.
- 5 lipca – Koncert Ludowego Zespołu Śpiewu i Tańca „**GÓRAL**” ze Słowacji - scena przed budynkiem głównym GOKiS.
- 10 sierpnia – Zlot motorów i samochodów zabytkowych na grodzie „Zielona Góra”.
- 8 września – Dożynki Gminno – Parafialne – impreza plenerowa na stadionie gminnym.
- 6 października – Koncert patriotyczny w ramach projektu „**Ojcowie Niepodległości**” - - Gminna Hala Sportowa w Grudusku.
- 16 listopada – Teatr dla dorosłych w wykonaniu Uniwersytetu II Wieku z Ciechanowa na sali widowiskowej domu kultury.
- 21 grudnia Gminne Spotkanie Wigilijne dla mieszkańców . Program artystyczny w wykonaniu kół i zespołów zainteresowań, działających przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu i uczniów Zespołu Placówek Oświatowych w Grudusku.

W 2019 r. koszty działalności i utrzymania GOK i S wyniosły **355 297,05,85 zł** , zaś koszty Biblioteki Publicznej stanowiły kwotę **158 039,94 zł** .

Na terenie Gminy Grudusk znajdują się:

- Skansen „ GRODZISKO ”
- Gminny Stadion Sportowy,
- Hala Sportowa w Zespole Placówek Oświatowych w Grudusku, na której jest zespół boisk sportowych:
- boisko do koszykówki, piłki nożnej , siatkówki , piłki ręcznej
- sala do tenisa stołowego
- siłownia

XIII. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Zadania zrealizowane w roku 2019 z udziałem środków zewnętrznych:

1. Urządzenie siłowni zewnętrznej i placu zabaw w miejscowości Humięcino – Klary” w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2019

Całkowita wartość 18 429,15 zł

Dofinansowanie 9 214,57 zł

2. **„Doposażenie placu zabaw w Stryjewie Wielkim”** w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2019

Całkowita wartość 10 209 zł

Dofinansowanie 5 104,50 zł

3. **„Zakup sprzętu nagłośnieniowego przenośnego dla grup artystycznych związanych z rozwojem lokalnej kultury działających w Gminie Grudusk”** w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2019

Całkowita wartość 17 625,90 zł

Dofinansowanie 8 812,95 zł

4. **„Wymiana posadzki w pomieszczeniu garażowym strażnicy OSP Grudusk”** w ramach Pilotażowej Edycji Programu Starostwa Powiatowego w Ciechanowie „Zakup sprzętu ratowniczego i umundurowania – 2019”

Całkowita wartość 5 000 zł

Dofinansowanie 5 000 zł

5. **Zakup sprzętu ratowniczo – gaśniczego dla OSP Łysakowo”** w ramach Programu „Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków poprzez zakup sprzętu ratowniczego”

Całkowita wartość 21 180,60 zł

Dofinansowanie 19 062,54 zł

6. **„Modernizacja pracowni informatycznej w Szkole Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Grudusku”** w ramach „Mazowieckiego Programu Dofinansowania Pracowni Informatycznych i Językowych”

Całkowita wartość 67 682 zł

Dofinansowanie 47 376,80 zł

7. **„Ja w Internecie. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych”** w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej nr III: Cyfrowe Kompetencje społeczeństwa, Działania 3.1: Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych

Całkowita wartość 93 133,46 zł

Dofinansowanie 93 133,46 zł

8. **„Wzrost atrakcyjności miejscowości oraz integracji mieszkańców poprzez utworzenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego w Rąbieżu Gruduskim”**

Całkowita wartość 32 783,19 zł

Dofinansowanie 20 859 zł

9. **„Lokalny Animator Sportu”** - realizacja zajęć sportowo – rekreacyjnych na boisku ORLIK

XIV. REALIZACJA ZMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

-o wartości przekraczającej równowartości kwoty 30 tys. euro zrealizowane w 2019 r.

Lp	Nazwa przedmiotu zamówienia	Symbol ze Wspól. Słownika Zamówień	Wartość szacunkowa: zł – euro	Tryb postępowania ze wskazaniem przesłanki wyboru	Data ogłoszenia (publ. w BZP Nr, poz.)	Termin składania ofert – liczba złożonych ofert	Liczba ofert wykluczonych/ odrzuconych	Liczba odwołań	Skarga	Data zatwierdzenia wyniku wyboru/ unieważnienia	Cena wybranej najkorzystniejszej oferty netto/ brutto	Termin realizacji zamówienia od-do ----- -- Data zawarcia umowy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 PN-1	Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Grudusk w II półroczu 2019 roku	90511000-2 90512000-9 90513100-7	330.000,00 zł 76.535,94 €	przetarg nieograniczony art.39 PZP	Portal UZP BIP 544235-N-2019 07.05.2019 r	20.05.2019 r 1	-	-	-	21.05.2019 r	<i>netto</i> 320.160,00 zł <i>brutto</i> 345.772,80 zł	do 31.12.2019 r ----- 11.06.2019 r
2 PN-2	Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Grudusk w 2020 roku	90511000-2 90512000-9 90513100-7	570.000,00 zł 132.198,44 €	przetarg nieograniczony art.39 PZP	Portal UZP BIP 626946-N-2019 25.11.2019 r	03.12.2019 r 1	-	-	-	04.12.2019 r	<i>netto</i> 673.684,00 zł <i>brutto</i> 727.578,72 zł	do 31.12.2020 r ----- 23.12.2019 r
3 PN-3	Kompleksowa obsługa bankowa budżetu Gminy Grudusk w tym jednostek organizacyjnych w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2022 r.	66000000-0 66110000-4	90.000,00 zł 20.873,44 €	przetarg nieograniczony art.39 PZP	Portal UZP BIP 631082-N-2019 03.12.2019 r	13.12.2019 r 1	-	-	-	16.12.2019 r	<i>Prowizje bankowe</i> 14,00 zł/m-c zgodnie z formularzem cenowym <i>Odsetki od</i>	od 01.01.2020 r do 31.12.2022 r ----- 31.12.2019 r

3	Urządzenie siłowni zewnętrznej i placu zabaw w miejscowości Humięcino-Klary oraz doposażenie placu zabaw w Stryjewie Wielkim	45112720-8	Humięcino-Klary 16.260,16 zł 3.739,84 € Stryjewo Wielkie 16.260,16 zł 3.739,84 €	22.08.2019 r	05.09.2019 r 6	-	05.09.2019 r	Humięcino-Klary netto 14.203,05 zł brutto 17.469,75 zł Stryjewo Wielkie netto 8.300,00 zł brutto 10.209,00 zł	31.10.2019 r
4	Zakup sprzętu nagłośnieniowego dla grup artystycznych związanych z rozwojem lokalnej kultury działających w Gminie Grudusk	32342400-6	16.260,16 zł 3.739,84 €	27.08.2019 r	12.09.2019 r 3	-	12.09.2019 r	netto 14.330,00 zł brutto 17.625,90 zł	31.10.2019 r
5	Usuwanie eternitu z pokryć dachowych na obiektach użyteczności publicznej i zabudowaniach indywidualnych w Gminie Grudusk – etap XI	90650000-8	18.420,00 zł 4.272,10 €	28.08.2019 r	13.09.2019 r 5	-	13.09.2019 r	netto 17.988,62 zł brutto 19.422,00 zł	29.11.2019 r
6	Remont dachu w budynku na działce Nr 6 w Humięcinie gm. Grudusk	454563000-7	28.176,14 zł 6.534,81 €	05.09.2019 r	19.09.2019 1	-	23.09.2019 r <i>unieważniono</i>	netto 22.088,29 zł brutto 27.168,60 zł	30.11.2019 r

7	Remont pomieszczeń użytkowych w budynku po hydroformi w Przywilczu gm. Grudusk, na potrzeby OSP w Przywilczu	454563000-7	34.458,46 zł 7.991,85 €	05.09.2019 r	20.09.2019 r 1	-	23.09.2019 r unieważniono	netto 73.237,49 zł brutto 90.082,11 zł	30.11.2019 r
8	Zakup opału (węgiel-orzech oraz miał) na sezon grzewczy 2019-2020	10121000-7	48.780,49 zł 11.313,52 €	11.09.2019 r	27.09.2019 r 4	-	30.09.2019 r	węgiel-orzech netto 450,00 zł/1t brutto 553,50 zł/1t miał netto 329,00 zł/1t brutto 404,67 zł/1t	węgiel 30.04.2020 r miał 30.09.2020 r

9	Remont pomieszczeń użytkowych w budynku po hydroformi w Przywilczu gm. Grudusk, na potrzeby OSP w Przywilczu	454563000-7	34.458,46 zł 7.991,85 €	02.10.2019 r	10.10.2019 r		10.10.2019 r unieważniono brak ofert		15.12.2019 r
10	Odśnieżanie dróg gminnych w okresie zimowym 2019-2020	90620000-9	-	19.11.2019 r	27.11.2019 r 5	-	29.11.2019 r	netto 155,00 zł/h brutto 167,40 zł/h netto 107,00 zł/h brutto 115,56 zł/h	Rejon odśnieżania Nr 1 Rejon odśnieżania Nr 3,4 okres zimowy 2019-2020 do ustania

								netto 145,00 zł/h brutto 156,60 zł/h	Rejon odsnieżania Nr 2	potrzeb
11	Dostawa paliwa silnikowych do pojazdów będących własnością Gminy Grudusk na rok 2020	23121100-2 23111200-0	73.170,73 zł 17.526,34 €	05.12.2019 r	20.12.2019 r 2	-	20.12.2020 r	olej napędowy <i>netto</i> 4,05 zł/1 l <i>stały procentowy</i> <i>upust</i> – 2 % <i>brutto</i> 4,88zł/1 l etylina <i>netto</i> 3,88 zł/1 l <i>stały procentowy</i> <i>upust</i> – 2 %	31.12.2020 r	

12	Wylapywanie oraz zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Grudusk	98380000-0 85210000-3 85200000-1	poniżej 30 tys. euro	06.12.2019 r	16.12.2019 r 2	-	27.12.2019 r	za 1 dorosłego psa 5.480,00 zł za 1 szczeniaka 3.288,00 zł	od 01.01.2020 r do 31.12.2022 r	
----	---	--	-------------------------	--------------	-------------------	---	--------------	---	--	--

XV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

W 2019 r przekazano Wójtowi do realizacji 60 uchwał podjętych przez Radę Gminy Grudusk. Uchwały te zostały przekazane do realizacji na poszczególne stanowiska pracy oraz zostały przekazane Wojewodzie Mazowieckiemu i Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Wykaz przyjętych do realizacji uchwał obrazuje poniższe szczegółowe zestawienie:

L.p	Numer uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Data przekazania uchwały do realizacji	Realizator – komórka organizacyjna Urzędu Gminy
1	40/IV/2019 23.01.2019 r	Uchwała Budżetowa na 2019 rok	29.01.2019 r	Referat Finansowy
2	41/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grudusk na lata 2019-2031	29.01.2019 r	Referat Finansowy
3	42/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty	29.01.2019 r	Referat Finansowy Stanowisko ds. ochrony środowiska
4	43/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku	29.01.2019 r	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5	44/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie „Senior +” w Grudusku	29.01.2019 r	Referat Finansowy GOPS
6	45/IV/2019 23.01.2019 r	W sprawie dokonania zmiany w Uchwale Nr.4/II/2018 Rady Gminy Grudusk z dnia 26 listopada 2018 r. dotyczącej powołania stałych komisji Rady Gminy oraz ustalenia ich składów osobowych i przedmiotu działania	29.01.2019 r	Stanowisko d/s obsługi Rady
7	46/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie przyjęcia „Gminnego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa	29.01.2019 r	Stanowisko d/s obsługi Rady

		obywateli i porządku publicznego na lata 2019 – 2023”		
8	47/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Gminy na 2019 rok	29.01.2019 r	Stanowisko d/s obsługi Rady
9	48/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie przyjęcia planów pracy stałych komisji Rady Gminy na 2019 rok	29.01.2019 r	Stanowisko d/s obsługi Rady
10	49/IV/2019 23.01.2019 r	w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego na wybory sołtysa w miejscowości Borzuchowo-Daćbogi	29.01.2019 r	Stanowisko d/s obsługi Rady
11	50/V/2019 18.02.2019 r	w sprawie dokonania zmiany w Uchwale Nr 44/IV/2019 Rady Gminy Grudusk z dnia 23 stycznia 2019 r. dotyczącej szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie „Senior+” w Grudusku	21.02.2019 r	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
12	51/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grudusk w 2019 roku”	03.04.2019 r	Referat Finansowy Stanowisko ds. ochrony środowiska
13	52/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok	03.04.2019 r	Referat Finansowy
14	53/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grudusk na lata 2019 – 2031	03.04.2019 r	Referat Finansowy
15	54/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum Publicznego im. Papieża Jana Pawła II w Grudusku ul. Szkolna 2	03.04.2019 r	Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku
16	55/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Grudusk oraz określenia granic obwodów	03.04.2019 r	Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku Szkoła

		publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2019 roku		Podstawowa w Humięcinie
17	56/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Grudusk	03.04.2019 r	Stanowisko d/s mieszkaniowych
18	57/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Grudusk	03.04.2019 r	Stanowisko d/s mieszkaniowych
19	58/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w tym oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego gminy Grudusk oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy	03.04.2019 r	Stanowisko d/s zagospodarowania przestrzennego
20	59/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym	03.04.2019 r	Stanowisko d/s zagospodarowania przestrzennego
21	60/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych	03.04.2019 r	Stanowisko d/s ochrony środowiska
22	61/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego	03.04.2019 r	Stanowisko d/s zagospodarowania przestrzennego
23	62/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie uchylenia Uchwały Nr 46/IV/2019 Rady Gminy Grudusk z dnia 23 stycznia 2019 r. dotyczącej przyjęcia „Gminnego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2019-2023”	03.04.2019 r	Stanowisko d/s obsługi Rady
				Zespół

24	63/VI/2019 28.03.2019 r	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Grudusk	03.04.2019 r	Placówek Oświatowych w Grudusku Szkoła Podstawowa w Humięcinie
25	64/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Grudusk wotum zaufania	01.07.2019 r	Referat Finansowy Sekretarz Gminy
26	65/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2018 rok	01.07.2019	Referat Finansowy
27	66/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok	01.07.2019 r	Referat Finansowy Sekretarz Gminy
28	67/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie dokonania zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok	01.07.2019	Referat Finansowy
29	68/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grudusk na lata 2018-2031	01.07.2019 r	Referat Finansowy
30	69/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej	01.07.2019	Referat Organizacyjny
31	70/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grudusk	01.07.2019 r	Stanowisko d/s ochrony środowiska
32	71/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości, sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych	01.07.2019	Stanowisko d/s ochrony środowiska Zakład Komunalny

33	72/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej lokali w budynku mieszkalnym, stanowiących własność Gminy Grudusk na rzecz najemców lokali raz z przy należnym pomieszczeniem gospodarczym w budynku gospodarczym oraz udziałem w prawie własności gruntu	01.07.2019	Stanowisko d/s zagospodarowania przestrzennego
34	73/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego wsi Żarnowo	01.07.2019 r	Stanowisko d/s zagospodarowania przestrzennego
35	74/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie powołania Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników	01.07.2019	Referat Organizacyjny
36	75/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach; zasad zwalniania nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze od obowiązku realizacji obniżonego tygodniowego wymiaru zajęć; określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art.42 ust.3 Karty Nauczyciela; określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin	01.07.2019 r	Referat Finansowy Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku Szkoła Podstawowa w Humięcinie
37	76/VII/2019 26.06.2019 r	w sprawie dokonania zmian w Uchwale Rady Gminy Grudusk dotyczącej opłaty targowej	01.07.2019 r	Referat Finansowy
38	77/VIII/2019	w sprawie przyjęcia do realizacji	30.07.2019 r	Gminny Ośrodek

	29.07.2019 r	projektu pn. „Stawiamy na lepsze jutro”		Pomocy Społecznej w Grudusku
39	78/VIII/2019 29.07.2019 r	w sprawie stwierdzenia właściwości Rady Gminy Grudusk do załatwienia skargi Pani B. S. na działalność Wójta Gminy Grudusk	30.07.2019 r	Referat Organizacyjny
40	79/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie wyboru ławników na kadencję lat 2020-2023 do orzekania w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie – Wydział Pracy	27.09.2019 r	Referat Organizacyjny
41	80/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok	27.09.2019 r	Referat Finansowy
42	81/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grudusk na lata 2019-2031	27.09.2019 r	Referat Finansowy
43	82/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Mazowieckiego	27.09.2019 r	Referat Finansowy
44	83/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie zmiany Uchwały Nr 247/XXXIII/2018 Rady Gminy Grudusk z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu dotyczącego wysokości oraz szczegółowych warunków wypłacania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponad wymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Grudusk	27.09.2019 r	Referat Finansowy Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku Szkoła Podstawowa w Humięcinie
45	84/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Grudusk	27.09.2019 r	Referat Organizacyjny
				Referat

46	85/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	27.09.2019 r	Organizacyjny
47	86/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Stawy Żarnowskie”	27.09.2019 r	Stanowisko ds. ochrony środowiska
48	87/IX/2019 25.09.2019 r	w sprawie dokonania zmian w Uchwale Nr 75/VII/2019 Rady Gminy Grudusk z dnia 26 czerwca 2019 r. dotyczącej zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach; zasad zwalniania nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze od obowiązku realizacji obniżonego tygodniowego wymiaru zajęć; określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art.42 ust.3 Karty Nauczyciela; określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin	27.09.2019 r	Referat Finansowy Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku Szkoła Podstawowa w Humiecinie
49	88/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2019 rok	12.12.2019 r	Referat Finansowy
50	89/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grudusk na lata 2019-2031	12.12.2019 r	Referat Finansowy
51	90/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	12.12.2019 r	Referat Finansowy
52	91/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości	12.12.2019 r	Referat Finansowy
53	92/X/2019	w sprawie określenia wysokości	12.12.2019 r	Referat Finansowy

	11.12.2019 r	stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień od podatku		
54	93/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grudusk	12.12.2019 r	Stanowisko ds. ochrony środowiska
55	94/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty	12.12.2019 r	Stanowisko ds. ochrony środowiska
56	95/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie zmieniająca Uchwałę Rady Gminy Grudusk, w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	12.12.2019 r	Referat Finansowy Stanowisko ds. ochrony środowiska
57	96/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych	12.12.2019 r	Stanowisko ds. ochrony środowiska
58	97/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości gruntowych na własność Gminy Grudusk	12.12.2019 r	Stanowisko ds zagospodarowania przestrzennego
59	98/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przejazdu i przechodu przez nieruchomość stanowiącą własność Gminy Grudusk	12.12.2019 r	Stanowisko ds zagospodarowania przestrzennego
60	99/X/2019 11.12.2019 r	w sprawie stwierdzenia właściwości Rady Gminy Grudusk do załatwienia skargi Pana R.T. na działalność Wójta Gminy Grudusk	12.12.2019 r	Referat Organizacyjny Stanowisko ds. obsługi Rady

W wyniku nadzoru finansowego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w dniu 19 grudnia 2019 r. stwierdziło nieważność uchwały Nr 94/X/2019 Rady Gminy Grudusk z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty. W badanej uchwale Rada Gminy Grudusk w sposób nieuprawniony:

- obniżyła stawkę opłaty za dany rodzaj opłaty w sytuacji w której zobowiązana była ustalić stawkę opłaty podwyższonej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- nie wprowadziła zwolnienia w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Właściwa uchwała w przedmiotowej sprawie została podjęta na najbliższej sesji Rady Gminy Grudusk /2020 rok/.

XVI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

1. W roku 2019 przy współpracy z mobilną pracownią mammograficzną LUX MED odbyły się bezpłatne badania w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi.
2. Departament Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie opracował program „zapłodnienie pozaustrojowe” i przesłał do konsultacji – nie wnosiliśmy żadnych uwag .
3. Na terenie Gminy Grudusk działa 9 Kół Gospodyń Wiejskich / 2 w Grudusku, w Wiksinie, Kołakach Wielkich, w Żarnowie, w Łysakowie, w Humięcinie i Sokołowie/.
4. Gmina Grudusk jest członkiem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Północne Mazowsze” - Uchwała Nr 49/VIII/2015 Rady Gminy Grudusk z dnia 30 września 2015 r. w sprawie utworzenia i przystąpienia do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Północne Mazowsze”.

Obszar LGD obejmuje 17 gmin z terenu czterech powiatów: przasnyskiego (5 gmin, w tym gmina miejska Przasnysz), ciechanowskiego (7 gmin), mławskiego (4 gminy), makowskiego (1 gmina).

LGD Północne Mazowsze działa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 i wdraża Lokalną Strategię Rozwoju (LSR) na podstawie zawartej umowy z Samorządem Województwa Mazowieckiego. LSR jest podstawowym instrumentem realizacji rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – tzw. podejścia LEADER.

Zadaniem LSR jest umożliwienie mieszkańcom obszaru LGD realizacji własnych przedsięwzięć ukierunkowanych na tworzenie miejsc pracy, pomoc wzajemną, rozwiązywanie problemów społecznych i dbanie o naturalne środowisko, które łącznie przyczynią się do lokalnego rozwoju i poprawy jakości życia na obszarze LGD. Realizując LSR, zatwierdzoną przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, LGD wybiera projekty do realizacji w ramach środków przyznanych na realizację strategii, jak również wspiera wnioskodawców w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie.

Wynikiem współpracy ze Stowarzyszeniem LGD w 2019 r. była realizacja zadania pn. Wzrost atrakcyjności miejscowości oraz integracji mieszkańców poprzez utworzenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego w Rąbieżu Gruduskim.

W 2019 r. prowadzony był nabór wniosków o dofinansowanie z następujących przedsięwzięć:
- wsparcie na zakładanie i rozwój działalności gospodarczej; maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł,

- inwestycje zwiększające konkurencyjność mikro i małych firm, maksymalna wartość dofinansowania 74 800 zł,
- rozwój usług prozdrowotnych i kosmetycznych, maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł.
- budowa dróg dojazdowych ułatwiających dostęp do obiektów użyteczności publicznej i rozwój infrastruktury okołodrogowej (parkingi, chodniki, oświetlenie), maksymalna wartość dofinansowania 535 000 zł,
- rekonstrukcja lokalnych podań, opowieści i legend, zachowanie i kultywowanie lokalnych tradycji i języka, upowszechnienie wiedzy o historii regionu i dziedzictwie kulturowym, maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł,
- odnowa lub konserwacja lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci, maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł,
- lokalne wydarzenia kulturalne i artystyczne promujące historię regionu, promocja, maksymalna wartość dofinansowania 55 000 zł,
- budowa obiektów sportowych, rekreacyjno-wypoczynkowych i społeczno-kulturalnych, maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł,
- budowa obiektów małej architektury, adaptacje i modernizacje na potrzeby turystyki obszaru LGD, maksymalna wartość dofinansowania 50 625 zł,
- oznakowanie obiektów na potrzeby turystyki i promocji, maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł,
- rozwój szlaków turystycznych, dydaktycznych i ścieżek rowerowych, maksymalna wartość dofinansowania 50 000 zł.

Dofinansowanie dla jednostek sektora finansów publicznych stanowi 63/63% środków w ramach EFRROW oraz uzupełnienie o wymagany wkład krajowy będący wkładem własnym podmiotu.

XVII. PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy, który mają Państwo przed sobą został sporządzony po raz drugi przez pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy i bez angażowania firm zewnętrznych. Przedstawia on sytuację gminy m.in. w dziedzinach gospodarczych, oświaty, kultury, opieki społecznej ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i zarządzania gminą oraz bezpieczeństwa.

Rok 2019 był kolejnym rokiem, który nie przyniósł większych zmian w rozwoju gminy. Potrzeby inwestycyjne przekraczają możliwości budżetu gminy. Jak wszystkim wiadomo trudna sytuacja finansowa / ponad 7,2 mln zł zadłużenia/ hamuje obecnie nasze dalsze działania i zamierzenia. Należy jednak zaznaczyć dzięki zadłużeniu mieszkańcy korzystają od lat z powstałych inwestycji.

Dlatego też szukamy możliwości dofinansowań ze źródeł zewnętrznych, chociaż dostępność środków unijnych w tej chwili jest już ograniczona. W marę możliwości korzystamy z małych projektów dostępnych na rynku umożliwiających pozyskanie dodatkowych środków. W roku 2019 udało się zrealizować kolejne zadania w ramach funduszu sołeckiego, co stanowi zachętę dla mieszkańców do włączenia się w życie gminy i tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Zagospodarowywane zostały miejsca, które były wcześniej zaniedbane lub nie były dostatecznie wykorzystane. Dzięki temu w wioskach powstały miejsca do ćwiczeń na świeżym powietrzu, place zabaw, tereny zieleni, poprawione zostały stany dróg, wyremontowane strażnice OSP, wyposażone świetlice wiejskie itp., co wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców. Te działania nie byłyby możliwe, gdyby nie

zaangażowanie i wiedza urzędników, Radnych, Sołtysów, Rad Sołeckich, a przede wszystkim mieszkańców, którzy najlepiej wiedzą, co należy poprawić w ich otoczeniu.

Liczę na to że kolejne lata będą owocniejsze w zakresie realizacji inwestycji takich jak modernizacja dróg, rozbudowa kanalizacji.

Dziękuję wszystkim za dotychczasowe zaangażowanie oraz troskę o naszą „Małą Ojczyznę”, którą jest przecież Gmina Grudusk..

Marek ^{WÓJT} *Piotrowicz*
Marek Piotrowicz